

**APRENENTATGE DEL CATALÀ
COM A L2 EN PARLANTS D'ITALIÀ:
LES CONSTRUCCIONS ATRIBUTIVES, LOCATIVES,
EXISTENCIALS I POSSESSIVES I L'ÚS DELS
AUXILIARS EN TEMPS COMPOSTOS**

Miracle Sala i Farré

TREBALL FINAL DE MÀSTER

Tutora: Dra. Lluïsa Gràcia Solé

Màster en Ensenyament d'Espanyol i Català com a Segones Llengües

Universitat de Girona – Juliol 2015

Aquest treball no hauria estat possible sense l'ajuda incondicional i sempre present de la doctora Lluïsa Gràcia Solé. El seu entusiasme per a les llengües, el seu profund coneixement i els seus bons consells han estat uns companys de viatge clau per a no perdre el rumb. Per a ella, el meu agraïment més gran i sincer.

Al doctor Giuseppe Mazzocchi, de la Universitat de Pavia, li vull agrair l'amabilitat, generositat i bon tarannà, que m'han fet sentir com a casa a la seva universitat.

També vull donar les gràcies a les meves alumnes del curs de català a la Universitat de Pavia. Per la seva paciència, voluntat i compromís. Elles han estat la motivació més valuosa per a tirar endavant aquest projecte.

A la doctora Beatriz Blecua, moltes gràcies pel seu suport i per la seva comprensió. L'eficàcia de les seves gestions han fet possible la meva aventura italiana.

A la meva família. Als meus amics. Sempre hi són. Però a vegades encara hi són més.

Moltes gràcies a tots.

ÍNDEX

1. Introducció	4
1.1. Objectius	4
1.2. Hipòtesis	5
1.3. Marc d'estudi	5
1.4. Estructura i metodologia	6
2. Les construccions ALEP i els verbs auxiliars en català i en italià	8
2.1. Oracions atributives	8
2.1.1. Les oracions atributives en català	8
2.1.2. Les oracions atributives en italià	10
2.2. Oracions locatives	12
2.2.1. Les oracions locatives en català	12
2.2.2. Les oracions locatives en italià	13
2.3. Oracions existencials	14
2.3.1. Les oracions existencials en català	14
2.3.2. Les oracions existencials en italià	16
2.4. Oracions possessives	17
2.4.1. Les oracions possessives en català	17
2.4.2. Les oracions possessives en italià	18
2.5. Verbs auxiliars	19
2.5.1. Els verbs auxiliars en català	19
2.5.2. Els verbs auxiliars en italià	20
3. Relació entre els quatre tipus de construccions ALEP	23
4. Hipòtesis sobre l'aprenentatge de les construccions ALEP i els verbs auxiliars	26
5. Anàlisi de les dades	28
6. Propostes de metodologia i activitats per a millorar l'aprenentatge d'oracions ALEP i verbs auxiliars en català com a L2	34
6.1. Oracions atributives caracteritzadores	36
6.2. Oracions locatives	36
6.3. Oracions existencials	37
6.4. Oracions possessives	38

6.5. Verbs auxiliars	38
6.6. Activitats combinatòries	39
7. Conclusions	41
8. Bibliografia	44
8.1. Referències dels exemples i tests	44
8.2. Bibliografia consultada	44
9. Annexos	46
9.1. Enquestes	46
9.1.1. Enquesta 1	46
9.1.2. Enquesta 2	46
9.1.3. Enquesta 3	48
9.2. Tests	50
9.2.1. Test 1	50
9.2.2. Test 2	51
9.2.3. Test 3	51
9.3. Redaccions	51
9.3.1. Redaccions de FRC	51
9.3.2. Redaccions de MIB	54
9.4. Textos de preparació per a les exposicions orals	55
9.4.1. Text de FRC	55
9.4.2. Text de MIB	56
9.5. Entrevistes	57
9.5.1. Entrevista 1 (presentació i descripció) – FRC / MIB	57
9.5.2. Entrevista 2 (conte “Granota, on ets?”) - FRC	61
9.5.3. Entrevista 2 (conte “Granota, on ets?”) - MIB	63

1. INTRODUCCIÓ

Les oracions atributives, locatives, existencials i possessives (ALEP) tenen una característica especial que les relaciona entre elles: el verb té poc o gens contingut semàntic. En les llengües romàniques, aquest aspecte comú s'observa en el comportament de la llengua mare, el llatí, que podia realitzar totes aquestes estructures amb la utilització d'un sol verb (*sum*) amb la funció de nexce com a únic valor. Així mateix, els auxiliars verbals en els temps compostos coincideixen amb alguns verbs que es fan servir en les construccions ALEP: *haver* i *ser*.

1.1. Objectius

Aquest treball pretén analitzar quins són els mecanismes principals que tenen el català i l'italià per a les construccions ALEP i les formes compostes del verb, observar quins aspectes tenen en comú les dues llengües, quines en són les diferències principals, de quina manera es poden interrelacionar les estructures i quines dificultats rellevants es presenten en l'aprenentatge del català com a L2 en aprenents italians. El nostre estudi, doncs, es basa tant en l'anàlisi contrastiva (predicció d'errors a partir de la comparació entre L1 i L2), com en l'anàlisi dels errors (explicació dels errors, previstos o no previstos per l'anàlisi contrastiva, a partir de la realització dels aprenents). En definitiva, els objectius finals del treball són:

- Analitzar com influeix l'italià com a primera llengua en l'aprenentatge dels verbs *ser*, *estar*, *haver-hi* i *tenir* en català com a L2, centrant-nos en les construccions ALEP i en la realització dels auxiliars en les formes compostes del verb.
- Veure com poden influir altres L2 que coneixen els aprenents.
- Detectar els errors més habituals en la realització de les construccions ALEP i verbs auxiliars.

Així mateix, a partir de l'anàlisi de dades recollides en el procés inicial d'estudi del català com a L2, un altre objectiu del treball és proposar metodologies o recursos concrets per millorar els resultats de l'aprenentatge.

1.2. Hipòtesis

La similitud que presenten el català i l'italià pel fet de ser llengües germanes ens fa plantejar les següents hipòtesis:

- Els aprenents italians només tindran dificultats en l'aprenentatge d'estructures que siguin diferents a la de la seva L1. En canvi, en les estructures en què el català i l'italià fan servir el mateix verb no hi haurà errors.
- Les realitzacions incorrectes seran de confusió i no d'omissió, ja que tant en català com en italià les oracions ALEP tenen un verb principal i els temps compostos del verb requereixen la presència d'un auxiliar.
- El fet que no hi hagi interferència de l'espanyol facilitarà l'aprenentatge d'algunes estructures catalanes que són diferents a la realització de l'espanyol. Però hi poden haver influències d'altres L2.
- La majoria d'errors seran motivats pel fet que l'estadi d'aprenentatge és inicial i fora del territori de parla catalana, i per tant hi ha hagut molt poca exposició a un *input* de la L2.

1.3. Marc d'estudi

L'estudi s'ha realitzat durant el mes de juliol de 2015, en el marc d'un curs intensiu de català inicial (A1, segons el marc comú europeu de referència per a les llengües) a la Universitat de Pavia, com a pràctiques de docència per al Màster en Ensenyament d'Espanyol i Català com a Segones Llengües. El curs ha durat en total quaranta-sis hores (dues hores diàries). Les aprenents, ambdues sense cap coneixement previ del català, són dues noies originàries del nord d'Itàlia, concretament de la zona del llac de Garda, amb el perfil següent:¹

- L'aprenent 1 (FRC) té trenta-un anys i és originària de Desenzano del Garda, una població propera a Brescia. La seva variant dialectal és el brescià (del grup lombard), en una zona que conflueix amb el veronès i el mantuà. Ha cursat els estudis primaris i secundaris a la seva mateixa ciutat. És llicenciada en medicina

¹ Ambdues aprenents pertanyen al subgrup 4 d'aprenents del català: familiaritzats amb llengües i cultures diferents a la seva, coneixedors d'altres llengües estrangeres, amb un nivell cultural alt, motivació acadèmica, pocs problemes d'adquisició d'habilitats escrites i més en la d'habilitats orals (MORENO et al. 2001: 11).

per la Universitat de Pavia, a la ciutat on viu i treballa actualment. Té coneixements superiors d'anglès i francès. Vol aprendre català per anar a treballar a Barcelona quan acabi l'especialització de medicina, al juny del 2016.

- L'aprenent 2 (MIB) té vint-i-cinc anys i és de Brenzone, un poble a quaranta quilòmetres de Verona, a la regió del Vènet, on es parla veronès, una variant del vènet. Ha realitzat els estudis primaris i secundaris a Peschiera de Garda. És llicenciada en biotecnologia per la Universitat de Pavia i actualment està seguint un màster de ciències forenses en aquesta mateixa universitat. Té coneixements elevats d'anglès i bàsics de japonès. Pateix alguns problemes de dislèxia. Vol aprendre català perquè el 2016 començarà un màster a la Universitat Autònoma de Barcelona.

El curs de català, basat en la varietat central, ha estat sobretot comunicatiu, amb referències gramaticals puntuals. La metodologia aplicada ha estat el màxim de variada possible per tal de treballar i aprendre totes les habilitats lingüístiques: comprensió lectora, comprensió oral, expressió escrita i expressió oral. A l'acabament del curs, les dues aprenents han demostrat un grau elevat de comprensió i un nivell acceptable d'expressió escrita i oral.

1.4. Estructura i metodologia

La primera part del treball presenta separatament els elements i característiques principals de les oracions atributives, locatives, existencials i possessives, i l'ús dels verbs auxiliars, primer en català i després en italià.

Seguidament, es relacionen les construccions ALEP entre si i amb les oracions amb verbs auxiliars, en els seus usos tant en català com en italià.

Per a aquesta part inicial del treball, ens hem basat en lectures d'articles o llibres d'autors fonamentals en l'estudi de la gramàtica tant del català com de l'italià. Els exemples de casos que s'ofereixen en italià són majoritàriament de la novel·lista Paola Mastrocola, mentre que en català han estat pensats expressament per a aquest estudi.

A continuació, presentem dos blocs vinculats a la part pràctica del treball: en el primer, es formulen hipòtesis sobre l'aprenentatge del català en les construccions ALEP i verbs

auxiliars, basades en l'observació dels aspectes descrits en els apartats anteriors; i en el segon, s'analitzen les dades recollides.

En la secció següent, es proposen metodologies i activitats pedagògiques concretes per resoldre les dificultats d'aprenentatge que hem detectat.

Per a l'anàlisi de les dades, ens hem basat en les realitzacions lingüístiques diverses que hem aplegat de cadascuna de les aprenents: tres enquestes de seguiment plantejades expressament per als objectius del treball, tres testos de nivell de caràcter gramatical extrets del manual de català *Llindar 1*, cinc composicions escrites, el text de la preparació d'una exposició oral en format powerpoint i dues gravacions.

Les conclusions del treball relacionen objectius i hipòtesis amb els apartats descriptius, on es presenta l'anàlisi contrastiva de les construccions ALEP i verbs auxiliars en català i en italià, i amb la part pràctica, en què s'analitzen els encerts i els errors de les aprenents, incidint en els aspectes més significatius que s'han observat, i es justifiquen les propostes metodològiques.

En l'apartat bibliogràfic, figuren les referències dels exemples i la bibliografia consultada.

Finalment, presentem els annexos, on s'han agrupat les enquestes i proves escrites, juntament amb els resultats corresponents, així com la transcripció de les redaccions, exposicions orals i gravacions.

2. LES CONSTRUCCIONS ALEP I ELS VERBS AUXILIARS EN CATALÀ I EN ITALIÀ

2.1. Oracions atributives

2.1.1. Les oracions atributives en català

Les oracions atributives es caracteritzen per tenir un verb copulatiu (*ser o estar*)² amb gens o molt poca càrrega semàntica: la seva funció bàsica és la de nexa i de marcador de nocions com el temps, l'aspecte i el mode.³ La predicació bàsica recau fonamentalment sobre el constituent no verbal o atribut.⁴ Aquest constituent és obligatori, així com la doble concordança subjecte-verb, subjecte-atribut, quan l'atribut té característiques morfològiques de gènere i nombre (adjectius i substantius).⁵ Preferiblement, la seva pronominalització és *ho*:⁶

- (1) a. La Rosa és feliç. La Rosa ho és.
b. La Rosa està contenta. La Rosa ho està.

Serien frases agramaticals tant **La Rosa és* com **La Rosa està*, per tant necessiten un atribut.

Seguint els paràmetres de la GCC, distingirem dos tipus d'oracions copulatives: les de caracterització i les d'identificació.

- Les **oracions copulatives caracteritzadores o clarificadores** serveixen per assignar una característica al subjecte de l'oració i responen a preguntes tipus: *com? què? d'on? de què? de qui? per a què? per a qui?:*

- (2) a. La Rosa és morena.
b. La Rosa és professora de francès.
c. La Rosa és de Mallorca.

² Hi ha altres verbs copulatius, però en aquest treball tractem dels només dels considerats més representatius: el verb *ser*, com a copulatiu més prototípic, i el verb *estar*, com a copulatiu amb valor aspectual.

³ El verb *ser* és el verb copulatiu més usat en català i actua com a simple còpula marcant només el temps. El verb *estar* conté més càrrega aspectual (de resultat i duració) i, finalment, verbs com *semblar* i *parèixer* afegeixen un valor modal. Per aquesta raó, aquests tres últims són anomenats sovint verbs quasicopulatius.

⁴ Quan la predicació bàsica recau sobre el constituent no verbal o atribut també s'anomena predicació verbal primària o obligatòria.

⁵ Hi ha casos en què hi ha factors que poden alterar la concordança formal, però mantenen una concordança pragmàtica o semàntica, tal i com observem en frases del tipus: *Aquests llibres són una delícia, la meua especialitat són les matemàtiques aplicades, etc.* (Ramos 2002: 1973)

⁶ Si repetim el predicat no verbal per emfasitzar-lo, podem substituir-lo pel pronom *en*: *La Rosa n'està, de contenta, o hi*, quan l'atribut del verb *estar* és un SP: *Estan a l'aguait. Hi estan.*

- d. El pastís és de mantega.
- e. Aquest cotxe és del meu germà.
- f. La llibreta és per als apunts.
- g. El ram és per a la meva mare.

L'ordre gramatical és sempre S-V-Atribut. Si el canviem, és per emfasitzar l'atribut i convé marcar-lo amb una pausa posterior (3b,c) o pronominalitzar-lo (3d):

- (3) a. *Morena és la Rosa.
- b. Morena, és la Rosa.
- c. És morena, la Rosa.
- d. De morena ho/n' és la Rosa.

El verb copulatiu és *ser* en la majoria de casos, excepte quan l'atribut indica un estat, és a dir, el resultat transitori o final d'un acció o procés anterior: aleshores, s'utilitza el verb *estar*: *En Joan està trist* (perquè ha perdut el gos).

La pronominalització amb el verb *estar* també prefereix el pronom *ho*, llevat de quan l'atribut és en forma de SP, que pronominalitza en *hi*: *Estan alerta. Hi estan*.

L'atribut amb el verb *ser* pot aparèixer en forma de SN (sense determinant o determinant indefinit) (4a), SAdj (adjectiu o participi) (4b), SP (4c), pronom possessiu (4d) i un quantificador (4e):

- (4) a. En Jordi és paleta.
- b. En Giorgio és italià.
- c. La meva àvia és de pagès.
- d. Aquesta faldilla és meva.
- e. Això és tot.

D'altra banda, el verb *estar* només pot portar atribut en forma de SAdj (5a), SP (5b) o SAdv (de manera) (5c):

- (5) a. La universitat estarà tancada durant l'agost.
- b. Tots els meus amics estan de vacances.
- c. Aquest diari està bé.

A més, quan el constituent postcòpula és un SAdv, com en (5c), aquest verb és l'única possibilitat (excepcionalment, només l'adverbi *així* permet l'ús del *ser* en aquestes expressions: *El meu germà és així*).

- Les oracions **copulatives identificadores**, sempre amb el verb *ser*, serveixen per donar una relació d'identitat entre el subjecte i l'atribut i responen només a la pregunta *qui?* per a referents animats i *què?* per a referents inanimats. En aquest tipus d'oracions, l'ordre gramatical pot ser reversible i la pronominalització a vegades no és clara. L'atribut sempre s'expressa a través d'un SN definit:
 - (6) a. Aquell gat és en Brad.
 - b. Manresa és la capital del Bages.
 - c. En Brad és aquell gat.
 - d. La capital del Bages és Manresa.

En el cas de (6c) i (6d) l'ordre gramatical continua sent correcte, tot i que hem canviat la focalització.

A part d'aquests dos tipus d'atributives, la GGC incideix en dos altres grups de copulatives que només porten un constituent postcopular i que s'han analitzat tradicionalment com a impersonals: per una banda, les que indiquen temps (*és d'hora, són les tres...*); per altra, les construccions d'ús col·loquial del tipus *És que...* (*Vindrà demà al cinema? És que no m'agraden gens les pel·lícules de terror*).

2.1.2. Les oracions atributives en italià

En italià, igual que en català, les oracions copulatives identificadores sempre són amb el verb *essere*: *La Frullari è quella del banco dietro*⁷ ('La Frulari és aquella del banc del darrere').

També en les copulatives de caracterització hi ha un predomini d'aquest verb:

- (7) a. Sei proprio una barca nel bosco.
'Ets ben bé una barca en el bosc'
- b. Adesso sono veramente felice.
'Ara sóc veritablement feliç'
- c. E allora, di', sei contento?
'I doncs, digues, estàs content?'
- d. Tu di che branco sei?
'Tu de quina banda ets'
- e. Sono d'accordo.

⁷ Els exemples en italià, si no se n'especifica la font, són de les novel·les de Paola Mastrocola *Una barca nel Bosco* o *Più lontana della luna* (Milà: Guanda, 2007). L'autora és de Torí i l'italià que utilitza és plenament col·loquial.

‘Hi estic d’acord’

Tanmateix, en aquest tipus d’oracions, el verb *essere* pot alternar amb *stare* quan:

- L’atribut té forma preposicional o adjectival i indica una posició o localització:
 - (8) a. Sto in fila con gli altri nel corridoio.
‘Estic en fila amb els altres en el passadís’
 - b. Stavano seduti per terra.
‘Estaven asseguts per terra’
- L’atribut té forma preposicional o adjectival i està emmarcat en un context duratiu: *Quelli incontri che stanno scritti ancor prima che tu nasca* (‘Aquelles trobades que estan escrites ja abans que neixis’).
- L’atribut té forma de SAdv i fa referència a la salut o situació personal, majoritàriament amb els adverbis *bene* o *male* i derivats:
 - (9) a. Ci sto benissimo nel retrobottega.
‘S’hi està molt bé a la rebotiga’
 - b. E poi l’única volta che sta male la lasciamo sola?
‘I després l’única vegada que està malament la deixem sola?’
 - c. Vorrei che adesso mi raccontasse lui delle sue geste? in questi anni, ad esempio come stanno i suoi pelucchi.
‘Voldria que ara ell m’expliqués coses sobre les seves gestes en aquests anys, per exemple com estan els seus ninots de peluix’

En els darrers anys, a més, també en italià s’han observat vacil·lacions entre els usos normatius d’*essere* i *stare* i podem trobar casos en què s’opta per *stare* en detriment de l’ús tradicional d’*essere*, sobretot quan l’atribut expressa un estat:⁸

- (10) a. Le idee vengono quando vogliono e quindi bisogna stare tranquilli.
‘Les idees vénen quan volen i per tant cal estar tranquil’
- b. Allora sto zitto.
‘Aleshores estic callat’
- c. Qui sta’ attento che c’è un buco.
‘Aquí estigues atent que hi ha un forat’

⁸ Ramos apunta que en l’italià meridional s’utilitza més freqüentment el verb *stare*, no sols en els casos en què s’indica posició, idea de lloc o un procés duratiu, sinó també amb altres tipus d’adjectius que expressen un estat, sobretot si és un estat psíquic. Podríem aventurar que aquesta tendència també s’ha anat expandint cap a altres parts d’Itàlia (Ramos 2001: 88-89).

L'ordre dels constituents, tant en aquestes oracions com en la resta de les construccions que analitzem en aquest treball, excepte en les existencials, és similar al català: l'ordre no marcat d'ambdues llengües és subjecte-verb-objecte o atribut.

2.2. Oracions locatives

2.2.1. Les oracions locatives en català

Les oracions locatives serveixen per afirmar la localització o permanència d'un subjecte determinat en un lloc o temps (en localitzacions d'esdeveniments). L'ordre habitual és SN (amb determinant definit)-verb-locatiu i la pronominalització sempre és amb *hi*. En aquest tipus d'oracions, si no tenen un sentit aspectual, s'utilitza preferentment el verb *ser*, i sobretot si:

- El subjecte és animat i només es pretén expressar una localització:
 - (11) a. Les ovelles són a la cleda.
 - b. En Joan és a casa.
- El subjecte és inanimat:
 - (12) a. La llet és a la nevera.
 - b. La plaça és al mig del poble.
- El subjecte és un esdeveniment i la localització és espacial o temporal:
 - (13) a. La conferència és a la sala principal.
 - b. L'examen serà a les quatre de la tarda.

En canvi s'usa *estar*, com en les atributives, quan es vol donar un matís aspectual de permanència o duració: *Estarem amb tu passi el que passi*.

Sovint, a més, es reforça la idea de permanència o duració amb un complement temporal afegit al verb *estar*, tant en subjectes animats com inanimats:

- (14) a. Durant la celebració, tothom estava fora.
- b. Les nines estaran a l'armari fins que hagi acabat els deures.

O bé s'opta per la forma pronominal del mateix verb, *estar-se*, que té un matís duratiu més pronunciat i a vegades adopta el significat de “viure, residir, allotjar-se”:

- (15) a. S'estaran a casa tot el cap de setmana.
b. En Miquel ja no viu aquí. Ara s'està a París.

De tota manera, en moltes ocasions, el verb *estar* és substituïble pel verb *ser*: en els exemples (14) i (15), podem canviar les formes del verb *estar* per formes del verb *ser* i les frases resultants no ens semblen estranyes ni agramaticals:

- (16) a. Durant la celebració, tothom era fora.
b. Les nines seran a l'armari fins que hagi acabat els deures.
c. Seran a casa tot el cap de setmana.
d. ?En Miquel ja no viu aquí. Ara és a París.

En l'exemple (16d), tanmateix, és dubtós l'ús del verb *ser* amb el significat de "residir".

El cas contrari, és a dir, la substitució per *estar* en moltes expressions que se serveixen preferentment del verb *ser*, és agramatical, però darrerament s'està produint una expansió creixent del verb *estar* en tots els usos locatius,⁹ per influència sobretot del castellà i en àmbits molt amplis i diversos: joves, mitjans de comunicació, zones de frontera lingüística, grans ciutats...:

- (17) a. *Les vaques estan al prat.
b. *Els llibres estan sobre la taula.
c. *L'ajuntament està al costat del teatre.

La forma pròpia del català per expressar les oracions anteriors (17) és amb el verb *ser*:

- (18) a. Les vaques són al prat.
b. Els llibres són sobre la taula.
c. L'ajuntament és al costat del teatre.

2.2.2. Les oracions locatives en italià

L'italià estàndard es comporta de manera semblant al català en l'expressió de les oracions locatives: utilització del verb *essere* en la majoria de casos (19a,b,c) i especificació de la duració o permanència amb el verb *stare* (19d,e):

- (19) a. Non è qui, sembra altrove.
'No és aquí, sembla en una altra banda'

⁹ Quan el subjecte és un esdeveniment, mai no es pot utilitzar el verb *estar*: *L'examen estarà a les vuit del matí a l'aula magna. El verb *estar*, si porta un subjecte esdevenimental, és en el sentit de "finalitzar": L'examen estarà a les vuit (ja s'haurà acabat).

- b. Ma mi gira che sia lontano.
'Però em sembla que deu ser lluny'
- c. Mi dice che siamo a Scienze della Comunicazione.
'Em diu que som a Ciències de la Comunicació'
- d. Sto lì no so quanto.
'Estic allà no sé quant'
- e. E ora mi sta qui davanti.
'I ara se m'ha plantat aquí al davant'

També l'italià, com fa el català amb la forma *estar-se*, pronominalitza el verb *stare* (*starsene*) per accentuar l'aspecte intensiu o duratiu (Moretti-Orvieto 1983: 88): *Se ne sta al centro de la classe* ('S'està al mig de la classe').

Igualment, l'ús de *stare* ha tingut un increment en el registre col·loquial encara que els entorns no siguin duratius:

- (20) a. Le piante stanno lì ferme.
'Les plantes estan allí quietes'
- b. Lo spigolo del tavolo sta a venti centimetri dal mio cuscino.
'El cantell de la taula és a vint centímetres del meu coixí'
- c. Me la bevevo con gli occhi tutte le volte che potevo, le poche volte che stava in casa.
'Me la bevia amb els ulls totes les vegades que podia, les poques vegades que era a casa'
- d. Io ero un altro, stavo da un'altra parte.
'Jo era un altre, era en una altra banda'

2.3. Oracions existencials

2.3.1. Les oracions existencials en català

En les oracions existencials, també anomenades presentacionals (Ramos 2002: 2000), s'expressa l'existència d'una entitat, preferiblement indefinida, però també definida, i sovint se la situa en un lloc. El verb que s'utilitza per a aquestes construccions és *haver-hi* i el pronom que pot substituir el SN, només si aquest és indefinit, és *en*. Normativament, el SN funciona com a CD i per tant la forma verbal, en tercera persona del singular (*hi ha*) és tractada com a impersonal. Però el català col·loquial central fa concordar el verb amb el SN, ja que l'identifica com a subjecte. Aquesta opció, defensada

com a correcta per molts gramàtics,¹⁰ és la que presentem en aquest treball, al costat de la forma invariable de la normativa:

- (21) a. Avui hi ha mercat. Avui n'hi ha.
b. Sota el porxo de la plaça hi han paradetes d'artesanía. Sota el porxo n'hi han.
Sota el porxo n'hi ha.

L'ordre de les oracions existencials és V-SN. Si hi ha determinació del lloc, aquest se situa abans del verb, si és per ser tematitzat (22c), o darrere el SN (22b):

- (22) a. Hi havia molta gent.
b. Hi havia molta gent, al camp de futbol.
c. Al camp de futbol hi havia molta gent.

Serien agramaticals, per tant, les formacions següents:

- (23) a. *Molta gent hi havia.
b. *Molta gent hi havia al camp de futbol.
c. *Al camp de futbol molta gent hi havia.

Tot i que esdevindrien correctes amb la inserció d'una pausa després del SN (24a,b) o la referència locativa inicial (24c):

- (24) a. Molta gent, hi havia.
b. Molta gent, hi havia al camp de futbol.
c. Al camp de futbol, molta gent hi havia.

La forma *ser-hi* amb el mateix ús que *haver-hi* es pot donar sobretot en els casos següents:

- Quan es demana per la presència d'algú, en una conversa telefònica o en una visita com a contextos més habituals: podem formular la pregunta tant segons el model (25a) com (25b) i les respostes possibles són (25c) però no (25d):

- (25) a. Que hi ha en Josep?
b. Que hi és, en Josep?
c. No, no hi és.
Sí que hi és.
Hi era fa un moment.
d. *No, no hi ha.

¹⁰ Solà era crític amb la normativa que accepta només la forma d'haver-hi en singular, argumentant que la forma en plural és igualment vàlida i, a més, genuïna del català (Solà 1999: 165-7).

*Sì, sí que hi ha.

- Quan el SN està format per un pronom personal o pels quantificadors universals *tot/s* i *tothom*:¹¹

- (26) a. Hi serem tots, a la festa. També hi hauran els parents de Perpinyà.
b. Hi ets tu i hi sóc jo. Qui més hi ha d'haver?

El castellà també ha influït en aquestes oracions, en àmbits que hem esmentat abans, tant amb l'abús del verb *estar* (27a) com en un ús progressiu de *ser-hi* (27b) en detriment d'*haver-hi* (només en SN definits):

- (27) a. *Que està en Jordi?
b. *Que hi és el teu pare?

L'exemple (27b) només podria ser correcte amb la inclusió d'una pausa darrere el verb, com en (25b): *Que hi és, el teu pare?*

2.3.2. Les oracions existencials en italià

En italià, la manera estàndard de construir les oracions existencials és amb la construcció del clíctic *ci* amb les formes corresponents del verb *essere*: *c'è / ci sono*, amb un SN definit (28c,d) o indefinit (28a,b,e). Podem dir que és una construcció paral·lela a la del català col·loquial, amb el pronom clíctic *ci* i les formes verbals en concordança amb el SN, però canviant el verb *haver* per *ser*.¹² També l'ordre habitual és amb el SN al darrere el verb. En cas de produir-se pronominalització, si el sintagma és indefinit, es fa igualment amb el pronom *ne*, com veiem en (28e), però el pronom substituït se situa darrere del clíctic *ci*, a diferència del que fa el català:

- (28) a. A tutto c'è rimedio.
'Per tot hi ha remei'
b. Per strada non c'è mai nessuno.
'Pel carrer no hi ha mai ningú'
c. Non c'era la fioraia qui?
'No hi havia la florista aquí?'

¹¹ El pronom *hi*, en les oracions existencials amb pronoms personals o quantificadors universals, es considera un locatiu pronominalitzat i no part d'una construcció fixada (Ramos 2002: 2003).

¹² Els dialectes de l'italià no es comporten tots de la mateixa manera i podem trobar variants de la construcció estàndard. Tots tenen en comú l'obligatorietat de la còpula i el SN, però alguns poden no utilitzar el clíctic i altres no fan concordança, la fan amb un tipus de noms determinats o només amb pronoms personals (Bentley et al.: 2013).

- d. Con tutte le città anche grandi che ci sono.
‘Amb totes les ciutats tan grans que hi ha’
- e. Perché di canoe non ce n'erano abbastanza.
‘Perquè de canoes no n’hi havia / n’hi havien prou’

També trobem alguns exemples amb un ús existencial del verb *stare*: *ci sta / ci stanno*:

- (29) a. Nella fattoria dove si sente una vaca bondolare perché ha fame, lì ci sta un ubriacone che non ha nessun rispetto per la terra. (Ramos 2001: 93)
‘A la granja on se sent una vaca mugir perquè té fam, allà hi ha un borratxot que no té cap respecte per la terra’
- b. Ci sta il più rispettabile dei sentimenti umani... (Ramos 2001: 93)
‘Hi ha el més respectable dels sentiments humans...’

La raó en aquest cas no és el contacte amb una llengua que utilitzi un verb similar, sinó que podria ser que en els parlants augmentin les vacil·lacions d’ús entre *essere* i *stare* per la convivència d’aquestes formes en altres tipus de construccions, com en alguns casos d’atributives caracteritzadores i locatives.¹³

2.4. Oracions possessives

2.4.1. Les oracions possessives en català

Les oracions possessives s’expressen en català amb el verb *tenir* i indiquen una relació de pertinença alienable (30a) o inalienable (30b) entre dues entitats físiques, o una de física i una d’abstracta (30c):

- (30) a. Tenim una casa.
- b. En Pere té vint cosins.
- c. El gat té gana.

Aquestes oracions poden tenir doble predicació, amb un segon predicat adjectival (31a) o preposicional amb valor locatiu (31b):

- (31) a. Tinc les mans fredes.
- b. La Silvia té un mirall a la porta d’entrada.

¹³ A part dels usos restringits en les construccions ALEP i de la forma pronominal *starsene*, el verb *stare* té una forta presència en italià en altres formacions: perífrasis de gerundi, d’aspecte progressiu (*sto studiando*, ‘estic estudiant’), *stare per* amb infinitiu, d’aspecte incoatiu i ingressiu (*sta per morire*, ‘està a punt de morir’), *stare a* amb infinitiu, d’aspecte intensiu i progressiu (*Sto a guardare il panorama*, ‘estic mirant el panorama’) (Moretti-Orvieto 1983: 100-1).

2.4.2. Les oracions possessives en italià

Les oracions possessives en italià se serveixen del verb *avere*, que té el mateix significat que el verb català *tenir*. El seu funcionament és paral·lel al del català, i per tant trobem exemples en què la relació de possessió és alienable (32a), inalienable (32b) o entre una entitat física i una d'abstracta (32c):

- (32) a. Le calze sono per le donne, noi uomini abbiamo i calzini.
'Les mitges són per a les dones, nosaltres, els homes, tenim els mitjons'
- b. Normalmente, se uno ha una sorella, si vede.
'Normalment, si tens una germana?, es veu'
- c. Le felci, si sa, hanno un enorme bisogno di acqua.
'Les falgueres, ja se sap, tenen una gran necessitat d'aigua'

Tal com passa en català, l'italià també pot incorporar una doble predicació de caràcter adjectival-participial (33a) o preposicional locatiu (33b):

- (33) a. Gli alberi hanno già tutti le foglioline appena nate.
'Els arbres ja tenen totes les fulletes acabades de néixer'
- b. Davvero non lo so quante piante ho in casa.
'La veritat, no ho sé quantes plantes tinc a casa'

Una característica pròpia de l'italià és l'ús obligatori de la partícula *ci* en les oracions possessives que pronominalitzen el CD (Carrera 1992: 457):

- (34) a. La vita ce l'avevo davanti.
'La vida, la tenia al davant'
- b. Il talento, capisci? Quella cosa che ce l'hai o non ce l'hai.
'El talent, entens? Aquella cosa que la tens o no la tens'

Potser aquesta particularitat explica la conducta de l'italià col·loquial d'utilitzar la partícula *ci* en possessives amb el verb *avere* encara que no hi hagi pronominalització del CD: *Ma tu mica c'hai figli*¹⁴ ('Però tu no tens pas fills').

Un altre ús especial del verb *avere* en italià amb significat de "tenir", impossible en català, es dona en l'expressió d'alguns precés o peticions, com per exemple: *Posso avere un bicchiere d'acqua?* (*'Puc tenir un got d'aigua?'). Aquesta forma conviu amb la que

¹⁴ Part d'un diàleg de la pel·lícula *La meglio gioventù* (2003). <http://www.scudit.net/mdmegliog.htm>.

també existeix en català: *Mi può dare un bicchiere d'acqua?* ('Em pot donar un got d'aigua?') (Carrera 1992: 50).

Al costat del verb *avere*, l'italià disposa de *tenere*, que expressa possessió però amb matisos aspectuals de duració i per tant amb presència obligada d'un segon predicat verbal (Carrera 1985: 64-65):

- (35) a. Non posso tenere gli occhi aperti. (Carrera 1985: 64)
'No puc tenir els ulls oberts'
- b. Tutto quel poco che c'è qui dentro è tuo, basta che mi tieni un angolo per me.
'Les poques coses que hi ha aquí dintre són teves, n'hi ha prou que em deixis un racó per a mi'

Tenere també pot indicar la noció de "subjectar": *Tieni un momento questo libro* ('Agafa un moment aquest llibre'). En català, a banda d'altres verbs alternatius, es pot utilitzar el verb *tenir* amb les mateixes funcions del *tenere* italià.

2.5. Verbs auxiliars

2.5.1. Els verbs auxiliars en català

En català disposem de dos verbs auxiliars clarament especialitzats: el verb *haver* per als verbs compostos del passat en veu activa i veu passiva (pretèrit perfet, pretèrit plusquamperfet, pretèrit anterior, futur perfet, condicional perfet, infinitiu perfet i gerundi perfet)¹⁵ i el verb *ser* per a tots els temps de la veu passiva. En ambdós casos, la forma que segueix el verb auxiliar és el participi.

El verb *ser* està mancat de significat propi i, a part de funcionar com a auxiliar de la veu passiva, s'usa com a pur nexa en oracions atributives, locatives i existencials.

El verb *haver*, per altra banda, també sense càrrega semàntica, fora del seu ús com a auxiliar de verbs en perfet, només s'utilitza en oracions existencials amb la partícula

¹⁵ En català també disposem d'un tercer auxiliar, el verb *anar*, al qual s'afegeix l'infinitiu del verb conjugat per formar el passat perifràstic (*vaig menjar*) i el passat anterior perifràstic (*vaig haver menjat*). En aquest treball només analitzem les formes compostes del verb quan s'utilitzen els auxiliars *haver* i *ser*, tot i que en l'anàlisi de dades es tindran en compte les confusions dels aprenents entre l'ús del perfet i el perfet perifràstic.

pronominal *hi* (*haver-hi*) o bé en perífrasis d'obligació, seguit de la preposició *de* i un infinitiu (*haver de*).

Pel que fa al participi, en els temps de passat d'activa el comportament del català és la no concordança ni amb el subjecte ni amb el CD, si el verb és transitiu (36a). Ara bé, sí que es pot donar concordança entre el CD i el participi si el complement és en forma pronominal (36b), tot i que el català col·loquial actual tendeix a suprimir-la, sobretot en les generacions més joves (36c):

- (36) a. En Joan ha convidat les meves cosines a la festa.
b. En Joan les ha convidades a la festa.
c. En Joan les ha convidat a la festa.

En totes les formes de la passiva composta amb el verb *ser*, en canvi, sí que és obligada la concordança del subjecte amb el participi del verb principal (no el de l'auxiliar, si el verb és un passat compost), tal com veiem en (37):

- (37) a. Les meves són convidades a la festa per en Joan.
b. Les meves cosines han estat convidades a la festa per en Joan.

2.5.2. Els verbs auxiliars en italià

En italià, a diferència del català, el verb auxiliar per a les formes compostes del passat (*perfetto composto*, *piuccheperfetto*, *futuro composto*, *trapassato*, *condizionale composto*, *infinito composto*, *gerundio composto*)¹⁶ pot alternar entre *avere* o *essere*, segons la naturalesa del verb conjugat.

Tant *avere* com *essere* tenen significats propis quan no funcionen com a auxiliars. Per una banda, *avere*, amb el significat de “tenir”, indica possessió, pertinença, propietat (objectes, coses abstractes, no materials, o de característiques físiques, o de qualitats morals o intel·lectuals); per altra banda, *avere da* + infinitiu constitueix una perífrasi que indica necessitat: *Ho da fare, lasciarmi in pace*, ‘tinc feina a fer, deixa'm en pau’ (Andorno 2003:85), com en català.

¹⁶ Les equivalències en temps catalans serien: *perfetto composto*: pretèrit perfet, perfet simple o perfet perifràstic; *piuccheperfetto*: pretèrit plusquamperfet; *futuro composto*: futur perfet; *trapassato*: pretèrit anterior; *condizionale composto*: condicional perfet; *infinito composto*: infinitiu perfet; *gerundio composto*: gerundi perfet.

Essere també pot equivaler a “ser”, “estar”, “existir”, “trobar-se”, “estar”, “passar”; i, en la forma *esserci*, serveix per construir oracions existencials.

Essere fa d'auxiliar del passat dels verbs inacusatius (simples i pronominals) (38a), dels verbs transitius quan un dels arguments és reflexiu (38b) i en verbs usats en la construcció del si impersonal (38c) (Salvi-Vanelli 2004: 107):

- (38) a. Quando mia madre è venuta a salutarmi per la notte...
'Quan la meva mare ha vingut a saludar-me a la nit...'
- b. Un mucchio di persone che si sono già lavate in bagno, si sono vestite...
'Un munt de gent que s'han rentat al lavabo, s'han vestit...'
- c. Si è dormito.
'S'ha dormit'

S'utilitza *avere* com a auxiliar en tots els altres casos, és a dir, en els verbs transitius no reflexius (39a) i en alguns verbs intransitius (39b):

- (39) a. Tutti i miei compagni hanno fatto il mestiere del padre.
'Tots els meus companys han fet l'ofici del pare'
- c. Cioè ho sudato mica poco, ecco perché sono marcio.
'O sigui que no he suat pas poc, vet aquí perquè estic marcit'

Per a la construcció de la passiva perifràstica, com en català, *essere* sempre és l'auxiliar i les formes del participi provenen del verb *stare*: *stato / stata / stati / state*:

- (40) a. Che quando sono interrogato non mi chiedono mai le cose che so.
'Que quan em fan preguntes (a classe) no em demanen mai les coses que sé'
- b. Le cose che sono già state dette dagli altri.
'Les coses que ja han estat ja dites pels altres'

Quan l'auxiliar és *avere*, no hi concordança entre el CD i el participi (39), llevat que el CD sigui un pronom de tercera persona (*lo, la, li, le*). Si el CD es presenta en una d'aquestes formes pronominals, el participi hi ha de concertar en gènere i nombre (41a,b), però la concordança és opcional si el CD és un pronom personal d'un verb no reflexiu o bé el pronom *ne* partitiu (41c) (Salvi-Vanelli 2004: 83):

- (41) a. Non l'ho mai vista la testa del bisonte.
'No l'he vist mai, el cap del bisont'
- b. Io l'ho sentita (mia madre) che diceva a zia Elsa che...
'Jo l'he sentida (la meva mare) que deia a la tia Elsa que...'

- c. Di birra ne ha bevuto/bevuta anche lui. (Salvi-Vanelli 1992: 43)
'De cervesa, n'ha begut fins i tot ell'

En canvi, si l'auxiliar és *essere*, tant si les formes són en passat de la veu activa (38), com en tots els temps de la veu passiva (40), el participi sempre concorda amb el subjecte. En el cas de la passiva, si són formes del passat, el participi d'*essere* també presenta concordança (40b).

3. RELACIÓ ENTRE ELS QUATRE TIPUS DE CONSTRUCCIONS ALEP

Mentre que el llatí podia expressar tots els quatre tipus de construccions ALEP només utilitzant el verb *sum*, en català es poden utilitzar quatre verbs diferents: *ser*, *estar*, *haver-hi* i *tenir*. L'italià, per altra banda, se serveix sobretot de dos verbs, *essere* i *avere*, tot i que també inclou en alguns casos l'ús del verb *stare*, que està incrementant la seva presència en el registre col·loquial. Les dues llengües romàniques han limitat l'ús del *sum* llatí com a sinònim d'“existir” i han especialitzat aquesta funció en els respectius *existir* i *esistere*.

De tota manera, podem afirmar que l'italià ha estat més conservador pel que fa a l'herència de la llengua mare: *essere* (de *sum*) per a les nocions atributives, locatives i existencials, *avere* (d'*habeo*) per a les possessives i *stare* (de *sto*) principalment per a marcar la posició (en algunes atributives i locatives)¹⁷.

Però a part de la relació que mantenen aquestes construccions respecte a la llengua d'origen, podem dir que un altre factor que les vincula són les possibilitats d'intercanvi entre elles sense variar significativament el sentit de les oracions resultants, tant en català com en italià. Vegem-ne alguns casos:

- Atributives caracteritzadores – possessives:

- (42)
- a. L'àvia és de França.
Tinc una àvia francesa.
 - b. La mare està malalta.
Tinc la mare malalta.
 - c. L'enciclopèdia és de trenta volums.
L'enciclopèdia té trenta volums.
 - d. I nostri bicchieri erano di vetro spesso.
'Els nostres gots eren de vidre gruixut'
Avevamo i bicchieri di vetro spesso.
'Teníem els gots de vidre gruixut'
 - e. I capelli d'Antonia erano crespi.
'Els cabells d'Antònia eren crespats'

¹⁷ En llatí *stare* inicialment denotava una posició vertical, però amb el temps també es referí a una localització marcada per l'aspecte resultatiu o duratiu (Ramos 2001: 84).

Antonia aveva i capelli crespi.
'Antonia tenia els cabells crespats'

- Existencials – possessives:

- (43) a. A Nova York hi ha tres aeroports.
Nova York té tres aeroports.
- b. C'era un lampadario grosso in camera dei miei.
'Hi havia un llum d'aranya gran a l'habitació dels meus (pares)'
La camera dei mei aveva un lampadario grosso.
'L'habitació dels meus (pares) tenia un llum d'aranya gran'

- Existencials – locatives:

- (44) a. Hi van haver els paletes a casa tot el matí.
Els paletes van ser a casa tot el matí.
- b. Ci sono tante domeniche in un anno.
'Hi ha molts diumenges en un any'
Sono tante le domeniche in un anno.
'Són molts els diumenges en un any'

- Existencials – possessives – locatives:¹⁸

- (45) a. Hi ha l'examen a les nou.
Tenim l'examen a les nou.
L'examen és a les 9.
- b. È in programma oggi la prima edizione del trail.¹⁹
'Està en programa avui la primera edició del trail'
C'è in programma oggi la prima edizione del trail.
'Hi ha en programa avui la primera edició del trail'
Oggi abbiamo la prima edizione del trail.
'Avui tenim la primera edició del trail'

Si bé no totes les relacions mantenen el mateix grau d'intercanviabilitat, en la majoria d'exemples que presentem el significat és pràcticament el mateix. En alguns casos, com en (45a), pot resultar una mica estrany el SN determinat en l'oració existencial, però no

¹⁸ Freeze, citat per Gràcia (2015: 39), considera que existencials, possessives i locatives parteixen d'una mateixa estructura inicial, ja que totes indiquen una locació, implícita o explícita: en les existencials i locatives, el complement locatiu; en les possessives, el posseïdor pot ser vist com el lloc on es localitza l'entitat.

¹⁹ *La Provincia Pavese* (19 juliol 2015). 25.

ens sembla incorrecta o almenys impossible. En altres, com en (42a,b,d), el fet que els SN que complementen el verb *tenir/avere* siguin de possessió inalienable comporta la necessitat d'un segon predicat verbal.

4. HIPÒTESIS SOBRE L'APRENENTATGE DE LES CONSTRUCCIONS ALEP I ELS VERBS AUXILIARS

Partint de la premissa que moltes de les construccions comentades tenen la mateixa estructura i selecció de constituents tant en català com en italià, suposem que no hi ha d'haver problemes per a la comprensió i realització dels fenòmens següents:

- Ordre sintàctic: l'ordre no marcat per totes les construccions analitzades, fora de les existencials, és S-V-O tant per al català com per a l'italià. En les existencials, l'ordre és V-SN.
- Oracions atributives identificadores: ambdues llengües poden seleccionar únicament el verb *ser*.
- Oracions atributives només amb un element postcopular o impersonals: també utilitzen *ser* tant en italià com en català. Per exemple, expressions temporals del tipus *Són les tres / sono le tre*.
- Oracions possessives: si deixem a banda la pronominalització, el comportament de l'italià i el català és gairebé idèntic pel que fa a l'ús del verb *tenir/avere*.
- Perfet dels verbs transitius amb CD no pronominal: en aquests verbs, les dues llengües se serveixen del verb *haver/avere* com a auxiliar i no fan concordança amb el participi.
- Formes simples de la passiva: el verb *ser* és l'auxiliar preferent i hi ha concordança del participi del verb conjugat amb el subjecte, tant en català com en italià.

Creiem que la majoria de dificultats es poden trobar en els fenòmens en què l'italià presenta una tipologia diversa del català. Per exemple:

- En les atributives caracteritzadores en què el català usa *estar* i l'italià no, l'aprenent pot equivocar-se fàcilment, sobretot en els primers estadis de l'aprenentatge. En italià són molt pocs els atributs que admeten *stare*: *zitto, fermo, attento, tranquillo, in piedi, di spatte...* ('callat, parat, atent, tranquil, a peu dret, d'esquena') i no gaires més. Per a la resta, el verb seleccionat sempre és *essere*. En català, en canvi, s'utilitza *estar* sempre que l'atribut indiqui l'estat resultatiu o final d'una acció, com en els següents casos: *content, enrabiat, cansat, preocupat, malalt, orgullós (de), distret, salvat, indignat, d'acord...* En el seu paral·lel italià

(*contento, arrabiato, stanco, preoccupato, malato o ammalato, fiero, distratto, salvo, indignato, d'accordo*), aquests complements seleccionen sempre el verb *essere*. Així doncs, l'aprenent italià tendirà a posar formes de *ser* on no calgui.

- La confusió *ser/estar* també es pot donar en les locatives, tot i que pot semblar que en aquests casos es produeixin menys errades pel fet que el català usi preferentment el verb *ser* en aquest tipus d'oracions, igual que fa l'italià.
- Quant a les existencials, pensem que l'aprenent tendirà a realitzar-les correctament en la seva forma plena (V-SN-[locatiu]), perquè l'estructura, l'ordre i els tipus de complements són els mateixos en les dues llengües, encara que el verb seleccionat sigui diferent. Tanmateix, pot tenir dificultats en les formes en què el català utilitza *ser-hi* en comptes d'*haver-hi*, i en la pronominalització del SN o el seu predicatiu, si en porta.
- Per la realització de les formes de perfet, l'aprenent haurà de recordar que en català no s'utilitza l'auxiliar *ser* i que les concordances amb el participi no són prescriptives. La major part d'aprenents de català presenten confusions en l'ús del perfet i el perfet perifràstic. També pot ser una tendència dels aprenents italians, ja que en italià parlat només s'utilitza l'equivalent al perfet català, el *perfetto composto*.

5. ANÀLISI DE LES DADES

Les dades per a l'anàlisi de com influencia l'italià com a L1 en l'aprenentatge de les construccions ALEP i verbs auxiliars en un nivell inicial de català com a L2 s'han recollit d'enquestes, textos de seguiment gramatical, redaccions, textos de preparació per a una exposició oral, i de dues entrevistes realitzades a cadascuna de les aprenents²⁰.

A continuació, es presenten les taules de resultats, produccions correctes i tipologies d'errors, amb els percentatges corresponents, que s'han elaborat per a una millor observació de les dades. En primer lloc, incloem una taula per aprenent, on es consignen cronològicament, per tasca i per apartats la quantitat de produccions realitzades, tant si són amb una opció verbal correcta, incloses les que tenen errors de flexió (PC), com si s'han efectuat amb un verb inadequat (ER).

FRC	atributives		locatives		existencials		possessives		Auxiliar <i>haver</i>		Auxiliar <i>ser</i>	
	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER
data²¹ / tasca												
1 / enq. 1		1	1			1	1			2		
5 / red. 1	8	1					2					
7 / red. 2	1						13					
10 / red. 3	13	2			1		1		1			
10 / enq. 2	9	1	4		10	2	5		2	2	1	
13 / test 1	3				3		1					
17 / red. 4	17	1			1		8			1		
17 / entr.1	13	1			3	1	8					
24 / red. 5	3	2					2					
24 / test 2	1				1	1						
27 / enq. 3	4	3		2	16				3	2		
27 / expo	4	1			1		2				6	
30 / entr. 2	3	3	1	2	1		1	1	4		1	
30 / test 3					1				3	1		
TOTAL	79	16	6	4	837	5	744	1	13	8	8	0
%	83,15	16,84	60	40	88,09	11,90	97,77	2,22	61,90	38,09	100	0

Taula 1. Dades referents a l'aprenent FRC

D'un total de 221 realitzacions, FRC té 187 encerts, o un 84,61%, i 34 errors, o un 15,38%.

²⁰ Les respostes i transcripcions d'enquestes, textos, redaccions, exposicions i entrevistes figuren en l'apartat dels annexos, amb les dates corresponents.

²¹ El curs de català es va realitzar durant el juliol de 2015, per tant a la data només ens referim al dia del mes.

MIB	atributives		locatives		existencials		possessives		Auxiliar haver		Auxiliar ser	
	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER
1 / enq. 1		1	1			1	1		1	1		
5 / red. 1	5		1				3					
7 / red. 2	6						9					
10 / red. 3	8		1				1					
10 / enq. 2	12	2	5		7	4	4		1	2		
13 / test 1	3				3		1					
17 / red. 4	8				1		3		1		2	
17 / entr.1	12				8	1	7					
24 / red. 5	4		1				2				1	
24 / test 2	1					1						
27 / enq. 3	8			2	14	6	1		3			
27 / expo	10				1	1	2		2			
30 / entr. 2	3	1	2	6		4	1		1			
30 / test 3					1				3	1		
TOTAL	80	4	11	8	35	18	35	0	12	4	3	0
%	95,23	4,76	57,89	42,10	66,03	33,96	100	0	75	25	100	0

Taula 2. Dades referents a l'aprenent MIB

De les 210 realitzacions de MIB, n'hi ha 176 de correctes, o un 83,80%, i 34 d'errònies, o un 16,19%. El resultat global de les dues aprenents varia molt poc, tant pel que fa a la quantitat com a la correcció de les formes utilitzades i el nombre d'errors.

Si tenim en compte la cronologia, els percentatges tampoc no canvien significativament des de l'inici fins al final del curs. Sí que varien els resultats segons el format de procedència de les dades analitzades, segons es dedueix de la taula 3, en què es comptabilitzen els errors en funció de la font:

PROCEDÈNCIA DE LES DADES	FRC	MIB	TOTAL	%
Proves escrites (enquesta / test)	18	21	39	57,35
Expressió escrita (redaccions / textos per a exposicions)	8	1	9	13,23
Expressió oral (entrevista)	8	12	20	29,41

Taula 3. Produccions errònies segons la procedència.

La major part dels errors es produeixen en el context de proves escrites realitzades a l'aula amb un alt contingut gramatical, segurament per causa de la metodologia preferentment comunicativa del curs. En l'expressió oral es detecten menys errors de producció, ja que l'aprenent tendeix a utilitzar construccions que coneix. Per altra banda, les composicions escrites, pel fet de ser elaborades fora de l'aula, amb més disponibilitat de temps i atenció, són les realitzacions amb més encerts.

En la taula següent, podem veure el resultat de produccions correctes i errònies per part de les dues aprenents i la mitjana global:

	atributives		locatives		existencials		possessives		Auxiliar <i>haver</i>		Auxiliar <i>ser</i>	
	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER	PC	ER
FRC	79	16	6	4	837	5	744	1	13	8	8	0
MIB	80	4	11	8	35	18	35	0	12	4	3	0
TOTAL	159	20	17	12	72	23	79	1	45	12	11	0
% apartat	88,82	11,17	58,62	41,37	75,78	24,21	98,75	1,25	78,94	21,05	100	0
% total producció	36,72	4,61	3,92	2,77	16,62	5,31	18,24	0,23	10,39	2,77	2,54	0
	41,33		6,69		17,32		18,47		13,16		2,5	

Taula 4. Resultats globals i mitjana entre aprenents

Les mitjanes de la taula 4 ens revelen, primerament, que el nombre de produccions correctes supera la quantitat d'errors en tots els apartats. També ens indiquen que les produccions amb més encerts són, sense considerar-ne el volum aplegat, les formes verbals amb el verb *ser* com a auxiliar, les oracions possessives i les atributives. Per altra banda, les locatives, les existencials i l'ús del verb *haver* com a auxiliar concentren els percentatges més alts d'errors.

Seguidament, centrem l'anàlisi en les produccions correctes i la tipologia d'errors comesos en cada una de les construccions.

Les oracions atributives representen un total del 41,33% del conjunt de casos i conformen el grup més nombrós. Els encerts han estat del 100% tant en les copulatives identificadores com en les que porten un constituent postcopular. Pel que fa als errors en les copulatives caracteritzadores, tal com observem en la taula 5, predominen els que han optat per formes del verb *ser* en comptes del verb *estar*:

ATRIBUTIVES	FRC	MIB	TOTAL
ser = estar	12	4	16
estar = ser	1	-----	1
haver-hi = ser	1	-----	1
être (@fra)= ser	1	-----	1
0 = ser	1	-----	1
TOTAL	16	4	20

Taula 5. Tipus d'errors en la producció d'oracions atributives

S'ha utilitzat *ser* en comptes del verb *estar* en atributs (en forma de SAdj, SP o SAdv) que indiquen un estat o situació transitòria: en aquests casos el català opta pel verb *estar*, mentre que en italià el verb seleccionat és *essere*:

- (46) a. *Sóc desvetllat. (FRC)
 b. *El nens és arrabiat. (MIB)
 c. *Amb mi i els meus germans és sempre molt disponible i present. (FRC)
 d. *Som d'acord. (FRC / MIB)

Només s'ha comptabilitzat un exemple en la substitució del *ser* per *estar*: **Va estar com si nosaltres vam descobrir una illa desconeguda* (FRC), i un exemple per *haver-hi*: **Hi ha la història d'un nen* (FRC). També hem recollit una confusió motivada per la influència d'una altra L2, el francès, però que la parlant ha reformulat amb correcció: **la granota pot être, pot ser una alveare* (FRC).

L'única omissió observada en tot el conjunt de dades ha estat en una producció inicial: **Jo italiana* (FRC).

Les oracions locatives, amb un 6,69 %, constitueixen el segon bloc menys representat per la mostra, però concentren el percentatge més alt d'errors. La producció errònia sempre ha estat per l'ús del verb *estar* en comptes del verb *ser*, com observem en la taula 6:

LOCATIVES	FRC	MIB	TOTAL
estar = ser	4	8	12
TOTAL	4	8	12

Taula 6. Tipus d'errors en la producció d'oracions locatives

Alguns exemples d'aquest tipus d'errors són:

- (47) a. * El gos està baix a la roca. (MIB)
 b. * La granota no està en nessun lloc. (MIB)

El motiu d'aquestes errades probablement és la dificultat de distingir, en l'etapa inicial de l'aprenentatge, en quins contextos locatius és més apropiat l'ús de *ser* o *estar*.

En les existencials, que conformen un 17,32% de les dades analitzades, les realitzacions incorrectes també denoten una tendència a substituir *haver-hi* pel verb *estar*:

EXISTENCIALS	FRC	MIB	TOTAL
estar = haver-hi	2	13	15
ser = haver-hi	1	4	5
haver-hi = ser-hi	1	1	2
il y a (@fra) = haver-hi	1	-----	1
TOTAL	5	18	23

Taula 7. Tipus d'errors en la producció d'oracions existencials

Podem observar aquest comportament en els exemples següents:

- (48) a. *Su un arbre està un rusc. (MIB)
b. *Sobre el prestatges està la TV. (MIB)
c. *Esta mol llibres in aquesta biblioteca. (MIB)

Algunes produccions, per altra banda, opten pel verb *ser* en comptes del verb *haver-hi*:

- (49) a. *Les carres poden ser grandes o petites i és una catedral que és tota blanca.
(FRC)
b. *A la tribuna superior a l'oest és el grup "1° febbraio". (MIB)

Possiblement, les incorreccions són degudes al fet que les aprenents tendeixen a utilitzar una de les traduccions literals (*ser* o *estar*) del verb *essere*, que és l'únic que participa en les oracions existencials de l'italià.

Els errors de selecció de la forma *haver-hi* en substitució de *ser-hi* només s'han observat en les qüestions de resposta opcional en les enquestes i testos. Així mateix, també testimoniades sols en les proves escrites, hem comprovat que per a les aprenents resulta complicada la distinció entre *haver-hi* i *haver-n'hi*.

Finalment, en un sol cas hi ha hagut confusió amb la construcció existencial del francès, una L2 que domina la parlant FRC. La raó pot ser doble: per una banda, el fet que en estadis primerencs d'aprenentatge d'una L2 l'aprenent recorre a altres L2; d'altra banda, el francès, igual que el català, selecciona el verb *haver* per a les oracions existencials, mentre que l'italià utilitza només *essere* per aquestes construccions.

Les possessives configuren el segon grup en ordre de producció, el 18,47%, i el primer pel que fa a volum de realitzacions correctes, el 98,75%. L'únic error detectat ha estat motivat segurament per un calc de la forma italiana: "*ho l'impression" (FRC), que l'aprenent ha rectificat tot seguit.

Quant als usos dels verbs auxiliars, no hi ha hagut produccions errònies en la construcció de verbs en veu passiva amb l'auxiliar *ser*. De tota manera, cal remarcar que les aprenents s'han servit de formes passives, o bé imitant les construccions de la seva L1 o altres L2 conegudes, o potser a partir de l'*input* rebut durant les sessions, ja que el curs no ha tractat específicament el tema de la passiva.

Les incorreccions en temps compostos de l'activa amb el verb *haver*,²² recollides en qüestions d'opció múltiple de les enquestes o els testos, sobretot han estat per selecció de formes del verb *ser* en comptes del verb *haver*, tal com veiem en les dades de la taula 8:

AUXILIAR <i>HAYER</i>	FRC	MIB	TOTAL
ser = haver	6	3	9
anar = haver	2	1	3
TOTAL	8	4	12

Taula 8. Tipus d'errors en la producció de formes verbals amb l'auxiliar *haver*

Fora dels qüestionaris, només trobem un cas incorrecte de selecció: **Sóc nascut d'un ou depositat en un forat a la terra* (FRC). Tant en aquest cas com en els altres, la tria del verb *ser* ha estat per imitació a l'ús de l'italià, que selecciona *essere* com a auxiliar de passat per als tipus de verbs en què s'han produït els errors: verbs inacusatius, com *essere* i *nascere*, i reflexius.

Hi ha hagut tres casos en què les aprenents han comès errors en la selecció del tipus de passat i han optat per formes del perfet perifràstic (amb l'auxiliar *anar*) en comptes del perfet. La raó fonamental és que l'italià col·loquial se serveix d'una sola forma (*perfetto composto*, equivalent al nostre pretèrit perfet) per a expressar tant el passat remot com el més recent.

²² El temps verbal considerat en l'anàlisi del verb *haver* com a auxiliar és el pretèrit perfet, tot i que també hem comptabilitzat dues formes de pretèrit plusquamperfet realitzades correctament per l'aprenent FRC.

6. PROPOSTES DE METODOLOGIA I ACTIVITATS PER A MILLORAR L'APRENENTATGE D'ORACIONS ALEP I VERBS AUXILIARS EN CATALÀ COM A L2

Les propostes didàctiques que es presenten en aquest apartat tenen com a fonament la metodologia comunicativa i funcional, que és la que s'ha aplicat en la impartició del curs intensiu de català com a L2 a la universitat de Pavia.

En aquesta metodologia, l'aprenentatge de la llengua se centra en el seu ús pragmàtic i es reserven les nocions gramaticals per a aspectes puntuals que contribueixin a la millora de la comprensió i producció lingüística. L'objectiu principal és que l'aprenent adquireixi les eines necessàries per a una comunicació bàsica en la societat de la llengua meta. Per aquesta raó, es recomana presentar grans quantitats d'*input* als aprenents, així com recrear contextos situacionals al màxim de reals possible per tal de fer més ric i fluid el seu *output*, sobretot si la L2 s'aprèn fora del territori que li és propi.

Considerant com a referents la tipologia d'aprenents que han seguit el curs de català a Pavia, tindrem en compte per a les propostes el mateix nivell d'aprenentatge de la llengua (A1) i l'elevada formació i motivació per part dels aprenents. Igualment, s'aprofitaran el parentiu entre L1 i L2 i el coneixement de la L1 per part del docent, per tal d'establir connexions entre llengües que facilitin l'aprenentatge de la L2.

Primerament, creiem que, per a l'ensenyament d'aspectes lingüístics concrets, almenys en un nivell inicial, són útils les següents recomanacions:

- Presentar els conceptes i usos gramaticals dins un context comunicatiu i no com a un tema aïllat.
- Simplificar les explicacions formals, de manera que siguin al màxim de funcionals per a la comprensió i producció lingüística en una situació real, intentant potenciar més els usos que les regles.
- Variar la tipologia de materials i activitats per reforçar el coneixement de les construccions lingüístiques.
- Incentivar la qualitat i quantitat de la producció lingüística de l'aprenent amb l'aportació d'*input* variat i motivador i amb la recreació de situacions.
- Donar prioritat a la selecció d'un *input* real i no adaptat per a l'aprenentatge.

- Impulsar la col·laboració i interactuació entre aprenents i entre aprenents i professor, amb activitats i responsabilitats compartides.
- Preparar activitats extres en cas que l'aprenent manifesti un excés de problemes en algun aspecte concret.
- Donar preferència a les necessitats i interessos dels aprenents més que als condicionants programàtics.
- Aprofitar el coneixement de la L1 dels aprenents per comprendre millor algunes realitzacions de la L2.
- Corregir més els errors que comportin una interpretació ambigua, és a dir, els produïts per selecció d'un element equivocat, que no els de caràcter flexional.
- Fer entendre que aprendre una llengua nova no és fàcil, encara que sigui de la mateixa família lingüística, i que les errades són naturals i també contribueixen a la construcció del coneixement.
- Corregir les errades amb nous exemples múltiples i variats.
- Revisar periòdicament aspectes tractats en sessions anteriors a través d'activitats i materials que els combinin amb nous aprenentatges.
- Ser conscients que l'acció didàctica ha de promoure situacions d'ensenyament-aprenentatge que possibilitin, simultàniament, els nivells pragmàtic, fonètic, lèxic i morfosintàctic.

Emmarcades en aquest context metodològic, oferim unes quantes propostes d'ensenyament i activitats per a l'aprenentatge de les estructures que, a partir de les dades analitzades, presenten més dificultats de comprensió i realització per a un italià aprenent de català com a L2 fora del territori propi de la llengua. L'objectiu principal és millorar l'*output* dels aprenents.

Cada secció s'estructura en tres parts: en la primera, es comenten els errors més comuns i es dóna una explicació simple i pràctica per a la millora de la producció (identificació i correcció d'errors); en la segona, s'ofereix un o més contextos de presentació favorables per a l'aprenentatge (context de presentació), i en la tercera i última, es proposen activitats específiques (activitats).

6.1. Oracions atributives caracteritzadores:

- **Identificació i correcció d'errors:** l'error més comú és la utilització del verb *ser* en comptes del verb *estar*, amb atributs que indiquen un estat transitori o resultat d'un procés i es presenten forma de SAdj, SP o SAdv. Un recurs útil per a millorar-ne la comprensió és afegir una subordinada causal (50a) o un complement temporal (50b) que ajudi a interpretar la condició transitòria o resultativa de l'atribut:

(50) a. El nen està enrabiad perquè no troba la granota.
b. Estic despert des de les cinc del matí.
- **Context de presentació:** un context útil pot ser la lectura o audiovisual sobre un personatge abans i després d'un fet transcendent: en la situació inicial predominarà la descripció estàtica, amb formes del verb *ser*; en canvi, en la posterior, hi haurà formes del verb *estar* amb atributs que denotaran les conseqüències del fet transcendent. Per exemple, es presenta un esportista abans (51,a,b) i després (51,c,d) d'aconseguir un rècord mundial:

(51) a. L'esportista és lluitador.
b. És valent.
c. Està satisfet (perquè ha guanyat).
d. Està cansat (per tot l'esforç que ha fet).
- **Activitats:**
 - Facilitar imatges i SAdj, SP o SAdv i aparellar-los construint oracions atributives amb *ser* o *estar*.
 - Completar enunciats d'oracions atributives amb formes del verb *ser* o *estar*.
 - Afegir complements de causa o temps a enunciats d'atributives que utilitzen el verb *estar*.
 - Seleccionar la forma del verb *ser* o *estar* en atributs que tenen doble possibilitat (tipus *orgullós, tranquil, alegre, trist...*).
 - Descriure sensacions o emocions personals, amb ajuda d'un vocabulari donat.

6.2. Oracions locatives:

- **Identificació i correcció d'errors:** l'error més habitual és l'ús del verb *estar* per indicar mera localització en detriment de la forma correcta amb el verb *ser*. Pot

ajudar els aprenents la reflexió que el verb *ser* és el preferent en la majoria de locatives, i més encara si el subjecte és animat, i que s'usa *estar* sempre que el significat sigui de *viure* o *residir*:

- (52) a. Les vaques són al prat. (= hi són temporalment, no hi viuen sempre)
b. Els meus oncles s'estan a Berlín. (=resideixen a Berlin)

- **Context de presentació:** es mostren per pantalla les pàgines inicials de webs que ens permetin introduir un tema cultural o considerem d'interès per als aprenents. Busquem l'adreça de l'entitat propietària del web, que normalment trobem a través d'un enllaç titulat "On som?". També podem explicar el conte del Patufet, fent èmfasi a la pregunta "Patufet, on ets?" i la resposta del nen. Una altra expressió que apareix en contextos locatius és "Vostè és aquí", sobre un plànol d'un espai públic. Podem simular o fer una ruta real per l'edifici o per la població on ens trobem cercant plànols i produint preguntes i respostes amb oracions locatives.
- **Activitats:**
 - Algú (sol o en grup) amaga un objecte a l'aula o fora de l'aula i els altres l'han de trobar a partir de preguntes tipus "*On és...? Que és a...? Que és sobre...? Que és dins...?*" També es pot fer el joc en làmines de paper.
 - Explicar una ruta turística sobre un mapa especificant destinacions i allotjaments, tipus: "*Dijous som a París i estem a l'hotel Lumière. Dissabte som a Londres i estem a l'hotel Churchill...*"
 - Descriure la localització d'objectes o persones presents en una imatge.
 - Completar enunciats d'oracions locatives amb formes del verb *ser* o *estar*.

6.3. Oracions existencials:

- **Identificació i correcció d'errors:** l'error més freqüent que s'ha detectat és la utilització dels verbs *ser* o *estar* en comptes del verb *haver-hi*. Recordarem que en català la selecció del verb és diferent que en italià i que només en casos excepcionals es recorre al verb *ser-hi*.
- **Context de presentació:** es pot partir d'un exercici d'observació sobre què hi ha i què no hi ha a la classe.
- **Activitats:**
 - Per parelles, realitzar el joc de les diferències: cadascú disposa d'una imatge que reproduïx un mateix escenari però amb objectes diferents. Es

tracta d'observar les diferències entre les dues imatges a partir de preguntes i respostes tipus: “*Hi ha...? Què hi ha...? No hi ha cap... No n'hi ha cap... No hi ha res... Sí que hi ha... Sí que n'hi ha...*”

- L'activitat anterior també es pot realitzar en grup: es projecten imatges repetides amb presència i absència d'objectes o persones. Per exemple, en una primera imatge hi ha una prestatgeria plena de llibres, i en la següent, la mateixa prestatgeria apareix buida. Cal fer les preguntes tipus: “*Hi ha llibres a la prestatgeria?*”, amb les respostes corresponents: “*Sí que n'hi ha, no n'hi ha cap.*” En el cas de persones, podem inserir la imatge d'una plaça plena de gent o buida, per tal de plantejar qüestions tipus: “*Hi ha gent a la plaça?*”, i respondre: “*Sí que n'hi ha, no n'hi ha, no hi ha ningú.*”
- Per treballar la forma *ser-hi*, podem incloure una imatge d'una família al complet i altres amb alguns membres. L'objectiu és practicar formes com: “*Hi són tots, la Quima no hi és, no hi ha la Quima...*”
- Fer l'audició d'una conversa telefònica i reproduir-la o imitar-la, amb construccions tipus: “*Que hi ha en Josep? Que hi és, en Josep? Sí que hi és, no hi és.*”

6.4. Oracions possessives:

- **Identificació i correcció d'errors:** com que en aquest tipus d'oracions les produccions s'han resolt amb correcció, només destacarem que el català utilitza el verb *tenir*, a diferència de l'italià, que selecciona *avere*.
- **Context de presentació:** partim d'imatges en què es puguin observar diferents tipus de possessió, encara que no l'especifiquem als aprenents: alienable (*tenir un cotxe*), inalienable amb doble predicació (*tenir els ulls blaus*), i abstracta (*tenir esperança*); i comprovem que el català i l'italià tenen un comportament similar.
- **Activitats:** creiem que no són necessàries activitats específiques per tractar aquesta construcció. Sí que són útils, en canvi, si es plantegen en combinació amb altres tipus de produccions, com veurem més avall.

6.5. Verbs auxiliars:

- **Identificació i correcció d'errors:** els errors principals s'han produït en la inserció de formes de *ser* en comptes del verb *haver* com a auxiliars del pretèrit perfet de l'activa. Recalcarem que en català només existeix un auxiliar de passat,

que és el verb *haver*, que el participi no hi concorda en la majoria dels casos, i que *ser* com a auxiliar només s'utilitza en les formes de passiva i en contextos més aviat formals. També cal esmentar que l'ús del *perfetto composto* de l'italià col·loquial es desdobra en dos en català: un per al passat més recent (pretèrit perfet) i un altre per al passat més remot (pretèrit perfet perifràstic).

- **Context de presentació:** es projectaran dos fragments de noticiaris, un d'elaborat al matí i l'altre al vespre del mateix dia. Reflexionarem sobre la tipologia verbal que apareix en cada cas: en principi, al noticiari del matí predominaran les formes del perfet perifràstic, ja que es parla del dia abans; en canvi, al vespre les formes més habituals seran les del perfet, perquè la majoria de notícies es refereixen al mateix dia. Es pot oferir la transcripció de les notícies per escrit per tal de facilitar-ne el seguiment i la comprensió.
- **Activitats:**
 - Completar enunciats amb formes de pretèrit perfet de la veu activa o de present passiu.
 - Relacionar formes verbals de pretèrit perfet i pretèrit perfet perifràstic amb complements temporals.
 - Completar una graella de fets que han passat avui, aquest cap de setmana, aquest any o bé ahir, fa dies, fa molt temps. Es donen una sèrie d'enunciats i cal col·locar-los en el requadre corresponent.
 - Elaborar un noticiari matinal i un altre de nocturn.

6.6. Activitats combinatòries

- Completar enunciats amb la forma verbal adequada perquè tinguin un valor semàntic similar, encara que no sigui exacte:
 - Atributives caracteritzadores – possessives:
El meu home està ben refredat. _____ l'home ben refredat. (tinc)
 - Existencials – possessives:
A nova York _____ tres aeroports. Nova York té tres aeroports. (hi ha / hi han)
 - Existencials – locatives:
Hi ha gent a la plaça. La gent _____ a la plaça. (és)
 - Possessives – locatives:
Tenim l'examen a les 9. L'examen _____ a les 9. (és)

- Seleccionar la forma verbal adequada:
 - Possessives – auxiliar *haver*:
Tenim / hem *la maleta preparada per marxar de vacances. (tenim)*
 - Auxiliar *haver* – auxiliar *ser*:
Aquests productes han / són etiquetats en català. (són)

La tipologia d'activitats pot ser molt més extensa i variada. La nostra intenció ha estat d'oferir uns quants exemples representatius, alguns inspirats en la pràctica docent o en la consulta de manuals, altres de creació original.

Per acabar, hem de dir que les propostes presentades pretenen focalitzar uns aspectes lingüístics concrets, però s'han d'interrelacionar i incorporar amb naturalitat en els continguts del curs.

7. CONCLUSIONS

L'aprenentatge d'una llengua nova implica que es produeixin una sèrie de mecanismes universals, com per exemple la tendència a eliminar la còpula. En el nostre estudi, tanmateix, la majoria de fenòmens que hem observat estan relacionats amb la influència de la L1 i les diferències que presenten els mecanismes de la L2 respecte a la L1 i que condicionen les produccions dels aprenents, sobretot en l'etapa inicial de l'aprenentatge.

En els objectius generals del treball ens proposàvem d'establir quins aspectes tenen en comú el català i l'italià i quines són les diferències principals que presenten les dues llengües en les oracions ALEP i l'ús dels verbs auxiliars. En relació als aspectes comuns, podem dir que fonamentalment són els següents: l'ordre no marcat dels constituents (S-V-Objecte o atribut), l'ús del verb *ser* en totes les oracions atributives identificadores i en les oracions atributives amb un element postcopular o impersonals, la selecció d'un sol verb per a les oracions possessives (*tenir*, en català, i *avere*, en italià) i la utilització de *ser* com a auxiliar de la veu passiva. En aquestes realitzacions, pràcticament no hem constatat errors de producció.

Entre les diferències de comportament entre les dues llengües, en primer lloc cal destacar que, mentre el català se serveix de quatre verbs per a les construccions ALEP i els verbs auxiliars en temps compostos (*ser*, *estar*, *haver* i *tenir*), l'italià n'utilitza preferentment dos (*essere* i *avere*). Aquesta diversitat d'ús ha provocat la major part d'errades entre les aprenents.

Els errors més significatius han estat de confusió entre els verbs *ser* i *estar*, sobretot en les locatives, però també en les atributives caracteritzadores. La raó principal és que, per a aquest tipus d'oracions, l'italià gairebé sempre utilitza formes del verb *essere*, i només en alguns casos admet *stare*. En les locatives, on s'ha produït el percentatge més elevat d'errors, la totalitat de produccions equivocades ha estat per la selecció del verb *estar* en comptes de *ser*: pensem que el motiu és que en un nivell inicial costa de distingir els contextos en què és més apropiat un verb o un altre. També pensem que l'*input* rebut, extret de fonts escrites i orals de l'actualitat, no sempre és coherent amb la normativa i pot haver contribuït a la producció d'errors. Les aprenents han fet el curs de català fora de Catalunya i sense influència de l'espanyol, però han rebut una part d'*input* que sí que té aquesta influència.

En les atributives caracteritzadores, en canvi, els errors majoritaris han estat per selecció de *ser* en comptes d'*estar*, en casos en què el català només accepta *estar* i en què l'italià sempre selecciona el verb *essere*.

La relació equivocada del verb *estar* en algunes oracions locatives segurament també ha provocat la major part d'errades en les oracions existencials: l'aprenent ha confós els verbs *estar* i *haver-hi* pel fet que ambdues construccions expressen una locació del SN. També pot ser que el motiu hagi estat perquè les aprenents han optat per una de les possibles traduccions literals del verb *essere*, que és l'únic que participa en la realització d'existencials, un mecanisme que explica l'altra tipologia d'errors més freqüent en aquestes oracions: la utilització de *ser* per *haver-hi*.

Pel que fa a l'ús del verb *haver* com a auxiliar de temps compostos de passat, la majoria d'errades també són per selecció errònia del verb *ser*, per imitació del comportament de l'italià en els verbs inacusatius i transitius reflexius. Igualment, s'han produït confusions en la tria del temps verbal, quan han concorregut formes del pretèrit perfet i del perfet perifràstic.

Concloem, per tant, que la influència de la L1 ha tingut un paper fonamental, tant pel que fa als encerts, amb la realització correcta de les produccions que en la L1 funcionen de manera semblant a la L2: atributives identificadores i impersonals, possessives i temps simples de la passiva; com pel que fa als errors, en estructures que en la L2 seleccionen formes verbals diferents a la L1 o amb més opcions de selecció: atributives caracteritzadores, locatives, existencials i temps compostos amb el verb *haver* com a auxiliar.

El fet que L1 i L2 comparteixin família lingüística també ha facilitat que les aprenents adquirissin un bon nivell de comprensió escrita i oral, la qual cosa ha permès incrementar i variar l'*input* al llarg del curs.

El coneixement d'altres L2 diferents del català ha intervingut en molts pocs casos per a la producció d'errors, i gairebé sempre s'ha rectificat amb una reformulació posterior. Creiem que, almenys en els fenòmens estudiats, les altres L2 de l'aprenent no són una influència important i, en tot cas, tendiran a ser menys influents a mesura que s'incrementi la producció lingüística de la nova L2.

Aquestes conclusions confirmen la majoria d'hipòtesis que establíem al començament del treball i en l'apartat 4: les errades són de confusió i no d'omissió, es produeixen més encerts en els fenòmens que més s'assemblen entre la L1 i la L2 i més equivocacions en els que són més diferents. També associem molts dels errors al fet que l'estudi s'ha fet en aprenents inicials de català com a L2, fora del territori de parla catalana i, per tant, amb molt poca exposició a un *input* real.

Tanmateix, s'haurien de revisar algunes de les premisses que consideràvem inicialment. Pensàvem que l'espanyol, amb una forta influència en alguns àmbits del català, no crearia interferències en l'aprenentatge d'estructures catalanes pel fet que el curs s'ha fet fora de Catalunya i les aprenents no tenien cap coneixement previ de la L2. Però, un cop analitzades les dades, deduïm que l'*input* aportat sí que ha rebut la pressió de l'espanyol i ha pogut repercutir, indirectament, en la producció lingüística de les aprenents.

També apuntàvem que en les oracions existencials no hi hauria un excés d'errors, ja que, en la seva forma plena, tenen una estructura paral·lela en la llengua d'origen i en la llengua meta. En canvi, hem comprovat que la seva realització correcta resulta complicada, per confusió amb altres formes o construccions ALEP o perquè en italià se selecciona un únic verb, que és diferent al català.

Les propostes metodològiques que hem presentat han tingut en compte els encerts i errors de les dades analitzades i s'han centrat preferentment en aquelles estructures que s'han considerat més problemàtiques per al seu aprenentatge. Per a les propostes, dos dels factors que s'han tingut en compte han estat els següents: primer, per a facilitar l'assimilació de tots els fenòmens lingüístics i la millora de la producció lingüística, considerem primordial la selecció i quantitat d'*input*, que ha de ser divers, actual i motivador, més que activitats específicament de caràcter gramatical; segon, que ajuda a la millora de l'aprenentatge el fet que el docent tingui uns mínims coneixements de la L1 dels aprenents, per tal de comprendre el perquè de moltes de les errades de producció i trobar mecanismes per a resoldre-les.

Si bé reconeixem que aquest estudi s'ha realitzat amb una participació molt reduïda (només dues aprenents, que és el nombre total d'alumnes que van realitzar el curs de català A1 a la Universitat de Pavia), i que, per tant, la mostra és poc representativa, creiem que igualment ens ha donat algunes claus per a millorar l'enfocament i la metodologia de l'ensenyament de català com a L2, no sols per a aprenents que tinguin l'italià com a L1 sinó també per a tots els altres.

8. BIBLIOGRAFIA

8.1. Referències dels exemples i tests

BADIA, Dolors (2004). *Nivell Llindar 1*. Vic: L'Àlber.

La Provincia Pavese. 19 juliol 2015. 25.

MASTROCOLA, Paola (2007). *Più lontana della luna*. Milà: Guanda.

MASTROCOLA, Paola (2007). *Una barca nel Bosco*. Milà: Guanda.

8.2. Bibliografia consultada

AMBROSINI, Riccardo (1998). *Aspetti della sintassi dell'italiano di oggi*. Lucca: Edizioni dell'Accademia Lucchese.

ANDORNO, Cecilia (2003). *La grammatica italiana*. Milà: Bruno Mondadori.

BARTRA, Anna (2002). "La passiva i les construccions que s'hi relacionen". En SOLÀ, Joan (ed.). *Gramàtica del català contemporani. Volum 2. Sintaxi*. Barcelona: Empúries. 2111-2179.

BENTLEY, Delia; CICONTE, F.M., i CRUSCHINA, Silvio (2013). "Micro-variation in subject agreement: The case of existential pivots with split focus in Romance". *Rivista di Linguistica* 25.1 (2013). 15-43.

BURZIO, Luigi (1986). *Italian Syntax*. Dordrecht: Reidel.

CARRERA DÍAZ, Manuel (1985). *Manual de gramática italiana*. Barcelona: Ariel.

CARRERA DÍAZ, Manuel (1992). *Curso de lengua italiana*. Vol I. Barcelona: Ariel.

FABRA, Pompeu (1966). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Teide.

GARGANTA, Laura (2008). *Les construccions atributives, locatives, existencials i possessives en espanyol i en portuguès: descripció i adquisició de segones llengües*. Tesi de Màster. Universitat de Girona.

GRÀCIA, Lluïsa (2015). "Catalan Existential Sentences Produced By Chinese Learners". Apareixerà a *Italian Journal of Linguistics*.

GRÀCIA, Lluïsa; CROUS, Berta, i GARGANTA, Laura (2008). "Diferencias tipológicas y adquisición de segundas lenguas II: las construcciones atributivas, locativas, existenciales y posesivas". *RSEL* 38/2. 47-74.

- MAS, Marta, i MELCION, Joan (1999). *Nivell llindar per a la llengua catalana*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- MAYER, Mercer (1969). *Frog, where are you?* New York: Dial Books for Young Readers.
- MORENO, Juan Carlos; SERRAT, Elisabet; SERRA, Josep M., i FARRÉS, Jordi (2001). *Llengua i immigració. Diversitat lingüística i aprenentatge de llengües*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- MORETTI, Giovanni Battista, i ORVIETO, Giorgio Raffaele (1983). *Grammatica Italiana. Vol. 3. Il verbo : morfologia e note generali di sintassi*. Perugia: Benucci.
- RAMOS, Joan-Rafael (2001). “Els derivats d’*esse* i *stare* en les llengües romàniques”. *Caplletra* 30. 135-168.
- RAMOS, Joan-Rafael (2002). “El SV, II: la predicació no verbal obligatòria”, en SOLÀ, Joan (ed.). *Gramàtica del català contemporani. Volum 2. Sintaxi*. Barcelona: Empúries. 1951-2044.
- RENZI, Lorenzo (1988). *Grande grammatica italiana di consultazione. Volume I. La frase. I sintagmi nominale e preposizionale*. Bologna: Il Mulino.
- SALVI, Giampaolo, i VANELLI, Laura (1992). *Grammatica essenziale di riferimento della lingua italiana*. Florència: Istituto Geografico De Agostini Le Monnier.
- SALVI, Giampaolo, i VANELLI, Laura (2004). *Nuova grammatica italiana*. Bolonya: Il Mulino.
- SOLÀ, Joan (1994). *Sintaxi normativa: estat de la qüestió*. Barcelona: Empúries.
- SOLÀ, Joan (1999). *Parlem-ne. Converses lingüístiques*. Barcelona: Proa.
- TARTAGLIONE, Roberto, i GRASSI, Giulia. *Matdid, materiali didattici di italiano per stranieri*. <http://www.scudit.net/mdmegliog.htm> [7/07/2015]

9. ANNEXOS

9.1. Enquestes

Durant el curs es van passar tres enquestes per a comprovar l'evolució de l'aprenentatge de les oracions ALEP i verbs auxiliars, i sobretot per a definir-ne i resoldre les dificultats principals de comprensió i ús correcte. La primera enquesta es va realitzar al començament del curs, amb l'objectiu de determinar les respostes que l'aprenent intueix només a partir de la seva L1 o altres L2. La segona es va fer durant la vuitena sessió i la tercera a principis de la darrera setmana. Presentem els qüestionaris amb les respostes de les aprenents marcada amb negreta.

9.1.1. ENQUESTA 1 (1/07/2015)

1. Quina de les traduccions catalanes et sembla correcta:
 - a. *Mia sorella è arribata:*
 - i. La meva germana és arribada. (FRC / MIB)**
 - ii. La meva germana ha arribat.
 - iii. La meva germana ha arribada.
 - b. *Loro si sono lavati:*
 - i. Ells s'han rentat.
 - ii. Ells se són rentats. (FRC)**
 - iii. Ells s'han rentats. (MIB)**
 - c. *Il bambino è malato:*
 - i. El nen és malalt. (FRC / MIB)**
 - ii. El nen està malalt.
 - d. *Eloi passerà tre anni in Argentina.*
 - i. L'Eloi serà tres anys a l'Argentina.
 - ii.**
 - iii.**
 - iv. L'Eloi s'estarà tres anys a l'Argentina. (FRC / MIB)**
 - e. *Qui c'è Laia:*
 - i. Aquí hi ha la Laia.
 - ii. Aquí està la Laia. (FRC / MIB)**
 - iii. Aquí és la Laia.
 - f. *Abbiamo una casa in montagna.*
 - i. Tenim una casa a la muntanya. (FRC / MIB)**
 - ii. Hem una casa a la muntanya.

9.1.2. ENQUESTA 2 (10/07/2015)

1. Quina o quines de les traduccions catalanes et sembla correcta:
 - a. *Che cosa c'è?*
 - i. Què passa? (FRC)**
 - ii. Què hi ha? (FRC / MIB)**
 - iii. Quina cosa hi ha? (FRC)**
 - iv. Què fa?
 - b. *Mi sono accorto di questo troppo tardi.*
 - i. M'he escurçat aquest tros.
 - ii. M'he adonat d'això massa tard. (FRC / MIB)**

- iii. Em sóc adonat d'això aquesta tarda.
- iv. Em sé d'acord amb aquesta tropa.
- c. *Era stanco, perciò è andato a letto.*
 - i. **Estava cansat, per això és anat al llit. (FRC)**
 - ii. Era cansat, per això ha anat al llit.
 - iii. **Era cansat, per això és anat al llit. (MIB)**
 - iv. **Estava cansat, per això ha anat al llit. (FRC)**
- d. *La legge è stata approvata.*
 - i. S'ha aprovat la llei.
 - ii. **La llei és estada aprovada. (FRC / MIB)**
 - iii. La llei està aprovada.
 - iv. La llei ha estat aprovada.

2. Com es diu en català:

- a. Antonio non c'è.
 - i. **Antonio no hi ha (MIB)**
 - ii. **Antonio no és aquí (FRC)**
- b. Oggi è venerdì.
 - i. **Abuit es divendr (MIB)**
 - ii. **Ahir és divendra (FRC)**
- c. Mio zio sta al circolo.
 - i. **El meu oncle és al circolo (MIB)**
 - ii. **El meu oncle és al circle (FRC)**
- d. I ragazzi inglesi sono già qui.
 - i. **Les noies angleses son qui (MIB)**
 - ii. **Els nois angles son aquí (FRC)**

3. Com es diu en italià:

- a. En Joan té son.
 - i. **Joan ha un fratello (MIB)**
 - ii. **Joan tiene (ha) sonno (FRC)**
- b. Estic contenta.
 - i. **Sono contenta (MIB)**
- c. A en Miquel li ha sortit un gra al nas. (Sense resposta)
- d. Hi ha molts llibres a la biblioteca.
 - i. **Ci sono molti libri in biblioteca (FRC / MIB)**
- e. A la Maria li ha vingut fred.
 - i. **A Maria è venuto freddo (FRC / MIB)**
- f. Hi ha el Paolo? No, és a Roma.
 - i. **C'è Pablo. No, è a Roma (FRC / MIB)**
- g. El Jordi ha agafat el grip. (Sense resposta)

4. Marca les 2 expressions sinònimes de cada bloc:

- a.
 - i. **El meu germà té salut. (FRC / MIB)**
 - ii. **El meu germà està bé. (FRC / MIB)**
 - iii. El meu germà és molt bo.
- b.
 - i. **Tenim la mateixa opinió. (FRC / MIB)**
 - ii. **Som d'acord. (FRC)**
 - iii. **Estem d'acord. (MIB)**
- c.
 - i. Li ha vingut tos.
 - ii. Li ha sortit tos.
 - iii. Li ha agafat tos.

- d.
- i. **Hi ha una família a la casa. (FRC / MIB)**
 - ii. A la casa és una família.
 - iii. **A la casa hi viu una família. (FRC / MIB)**

5. Marca la resposta més apropiada a la pregunta:

- a. *Saps si la carnisseria està oberta avui?*
 - i. Sí que ho està.
 - ii. **És oberta. (MIB)**
 - iii. Hi ha una carnisseria oberta.
- b. *Què et passa?*
 - i. No em passa.
 - ii. **Tinc mal de cap. (FRC / MIB)**
 - iii. Estic a casa.
- c. *Existeixen els extraterrestres?*
 - i. Sí que són.
 - ii. Sí que n'hi ha.
 - iii. **No estan. (FRC / MIB)**
- d. *On és la mare?*
 - i. Li ha vingut febre.
 - ii. **És a Barcelona. (FRC / MIB)**
 - iii. Està amb un refredat de por.

6. Descriu la imatge: (Foto de París)

(FRC)

París és una ciutat moderna i gran. Té molts ponts perquè té un riu que la travessa. Un símbol és la tor Eiffel, que és alta i maca.

No hi ha molts gratacels, però hi ha molts edificis macos i vells.

Hi ha molts cotxes. La plaça més gran és plaça de la República, que és travessada de les cotxes.

Les carrers poden ser grans o petites i és una catedral que és tota blanca. La gent parla francès però hi ha molta gent àrab i estrangera.

(MIB)

Aquesta és París. París és una ciutat moderna. A París hi ha Tour Eiffel. París és famosa per la Tour Eiffel. La Tour Eiffel és l'edifici més alt al centre de la imatge. Un carrer en baix està ple de cotxes. El riu en baix és la Senna. Un pont és sobre la Senna i és a carrer. El cel és blau.

En baix hi ha un vell edifici però aquest edifici és maco. En baix a l'esquerra hi ha edificis moderns però aquestes edificacions són lleugeres.

9.1.3. ENQUESTA 3 (27/07/2015)

1. Completa amb una de les formes: hi ha, hi han, n'hi ha, n'hi han.

- a. Davant de la porta **HI HA (FRC / MIB)** un mirall i darrere **HI HA (FRC) / N'HI HA (MIB)** un altre.
- b. A l'esquerra **HI HA (FRC / MIB)** la cuina i a la dreta **HI HA (FRC / MIB)** el menjador.
- c. En aquesta casa abans no hi havia ascensor però ara ja **HI HA (FRC) / N'HI HA (MIB)**
- d. Al pis no **N'HI HA (FRC) / HI HA (MIB)** calefacció però **HI HA (FRC / MIB)** una bona llar de foc.
- e. Aquesta casa té poca llum perquè **HI HAN (FRC / MIB)** poques finestres.
- f. Al matí **HI HA (FRC / MIB)** sol però a la tarda no **N'HI HA (FRC / MIB)**.

- g. A casa, al migdia no N'HI HA (FRC) / HI HA (MIB) ningú però a la tarda HI HA (FRC / MIB) la meva mare.

2. Encercla la forma més adequada de cada frase:

- Avui la Mireia *va anar / ha anat* (FRC / MIB) a Barcelona.
- Ahir vosaltres *heu llegit / vau llegir* (FRC / MIB) el diari.
- La Rosa *és / està* (FRC / MIB) desesperada perquè en Miquel no l'estima.
- La setmana passada *vaig veure* (FRC / MIB) / *he vist* un espectacle fantàstic.
- El llum petit *està* (FRC / MIB) / *és* sobre la tauleta de nit.
- En Carles *estava* (FRC / MIB) / *era* preocupat pels exàmens.
- Al prestatge de sota *són / hi han* (FRC / MIB) els llibres que busques.
- Els veïns de dalt *són* (MIB) / *estan* (FRC) fent molt soroll.

3. Tria l'expressió antònima o que tingui un significat més diferent a l'enunciat:

- Dormo.
 - Estic adormit.*
 - Sóc desvetllat.* (FRC)
 - Estic despert.* (MIB)
- Caminem.
 - Estem quiets.* (MIB)
 - Som asseguts.* (FRC)
 - Estem marxant.*
- A la terrassa hi ha una taula molt gran.
 - La terrassa té una taula molt petita.* (MIB)
 - La taula petita és a la terrassa.* (FRC)
 - A la terrassa n'hi ha una de gran.*
- Han obert fa poca estona.
 - Van tancar no fa gaire.*
 - Està tancat.* (MIB)
 - Són tancats fa poca estona.* (FRC)

4. Tradueix al català:

- Siamo a scuola.
 - Estem a l'escola** (FRC)
 - Estem a scola** (MIB)
- Questa è la casa del dottore.
 - Aquesta és la casa de el metge** (FRC)
 - Aquesta es la casa del doctor** (MIB)
- Avevi scritto a tuo padre?
 - Vas escriu a teu pare?** (FRC)
 - He escriu al teu par?** (MIB)
- Il bicchiere è pieno di vino.
 - El bicer és colm de vi** (FRC)
 - El got es plen de vin** (MIB)
- Ci sono molti libri catalani in questa biblioteca.
 - Hi ha molts llibres catalans en aquesta biblioteca** (FRC)
 - Esta mol llibres in aquesta biblioteca** (MIB)

5. Descriu la imatge: (Dibuix d'una sala d'estar amb noia escombrant)

(FRC)

És una sala d'atendre.

Hi ha una noia rossa que va fer les fainas de casa.

Hi ha una tele a la paret a la dreta de la noia. Hi ha un'astanteria amb llibres i CD sota la tele. Hi ha un llum a l'esquerra de la noia i sobre hi ha una finestra. I a l'esquerra del llum hi ha un sofà petit.

(MIB)

In aquesta imatge hi ha alla dretta una noia che es rossa i esta pluend.

Alla sea scherra esta el prestatges amb llibres. Sobre el prestatges està la TV.

Alla dretta della noia està el llum i un petit sofà. Sobre el llum està un quadre. No està el rellotge.

9.2. Tests

Tot i que el mètode seguit al curs no posava èmfasi en els aspectes formals, es van realitzar tres tests de seguiment per comprovar la comprensió gramatical dels aprenents.

Dels tres tests del manual *Llindar 1*, en aquest apartat només hem inclòs les qüestions, amb les respostes respectives, que hem considerat rellevants per al nostre treball.

9.2.1. TEST 1 (LLINDAR 1) – 13/07/2015

A – Tria la resposta correcta:

- D'on ets?
 - Sóc a Girona.*
 - Ets a Girona.*
 - Sóc de Girona. (FRC / MIB)***
- Qui és?
 - És el Joan. (FRC / MIB)***
 - És Joan.*
 - Ets el Joan.*
- Quina hora és?
 - Són dos quarts i cinc d'onze. (FRC / MIB)***
 - Són les dos quarts i cinc d'onze.*
 - És la mitja i cinc minuts d'onze.*
- Que hi ha aire condicionat aquí?
 - Sí que hi ha. (FRC / MIB)***
 - Sí que hi ha calefacció.*
 - Sí que n'hi ha.*

B – Tria la paraula adequada per l'espai buit:

- Vostè _____ telèfon?
 - té (FRC / MIB)***
 - tens*
 - tinc*
- A casa teva hi ha ascensor, però a casa meva no _____.
 - hi ha (FRC / MIB)***
 - n'hi ha*
 - hi ha*
- A la dreta _____ la cuina i el bany.
 - està*
 - hi ha (FRC)***
 - n'hi ha (MIB)***

9.2.2. TEST 2 (LLINDAR 1) – 24/07/2015

A – Tria la resposta correcta:

1. Que hi ha la Camil·la?
 - a. **No, no hi ha. (FRC / MIB)**
 - b. *No, no és.*
 - c. *No, no hi és.*
2. El Pere és bomber?
 - a. **Sí que ho és. (MIB)**
 - b. **Sí que és. (FRC)**
 - c. *Sí que hi és.*
 - d. *Sí, encara ho treballa.*

9.2.3. TEST 3 (LLINDAR 1) – 30/07/2015

A – Tria la resposta correcta:

1. Quin temps ha fet aquest cap de setmana?
 - a. *Plourà molt.*
 - b. *Ha plogut molt.*
 - c. **Va ploure molt. (FRC / MIB)**
2. Què hi ha dins el calaix?
 - a. **No n'hi ha cap. (FRC)**
 - b. **No hi ha res. (MIB)**
 - c. *No hi ha ningú.*

B – Tria la paraula adequada per a l'espai buit:

1. Aquesta tarda _____ els estudiants de Mallorca.
 - a. *van arribar*
 - b. *arribes*
 - c. **han arribat (FRC / MIB)**
2. Abans jo sempre _____ a la perruqueria els dimecres.
 - a. **vaig anar (FRC)**
 - b. *he anat*
 - c. **anava (MIB)**
3. Vostè ha _____ el que ha passat?
 - a. **entendre (FRC)**
 - b. **entès (MIB)**
 - c. *entendrà*

9.3. Redaccions

Durant el curs les aprenents van preparar cinc redaccions de temàtiques diferents, segons s'avançava en el coneixement de la llengua. Les agrupem ordenades per aprenent i ordre cronològic, transcrivint literalment el format original.

9.3.1. Redaccions de FRC

Redacció 1 – Presentació (5/07/2015)

Jo soc NOM i jo tinc 31 anys (trenta-un).

Jo italiana, sóc de la Lombardia.

La meva família son meva mare que es diu NOM, meva germana que es diu NOM, i meis dos germans NOM e NOM.

La meua llengua materna és l'italià, però jo parlo a més el francès, l'anglès i una mica mica el català.

Ara jo visc a Pavia però la meua família viu a Desenzano del Garda.

La meua adreça és carrer NOM número 1 (un) de Pavia (el codi postal és 27100 – vint-i-set, cent), i és carrer NOM número 5 de Desenzano del Garda (el codi postal és 25015 – vint-i-cinc, zero, quinze).

Jo tinc un número de mòbil quin és el NÚMERO.

Jo estudio medicina, l'especialisation, així jo estudio però traballo a més a l'hospital com doctora.

Jo estudio, traballo, però m'agrada així cuinar, llegir, viatjar, escoltar música... a mi no m'agrada molt mirar futbol i escriure.

Bona tarda. Fins demà, que vagi bé.

Redacció 2 – La meua família (7/07/2015)

La meua família té 5 (cincs) gents.

La meua mare que té 55 (cinquanta-cinc) anys i es diu NOM, la meua germana que té 29 (ving-i-nou) anys i es diu NOM i els mei germans que tenen el mé grand 21 (ving-i un) anys i el més petit 18 (dis vuoi). El més grand es diu NOM i el més petit NOM.

La meua mare no treballa pero alla és mestressa de casa i l'agrada molt llegir.

La meua germana NOM estudia i treballa com psicologa i l'agrada molt recitar el teatre.

El NOM treballa com treballador i l'agrada anar a la muntania.

El germà més petit, el NOM, estudia a l'escola secundaria i l'agrada llegir i dibuixar comics.

Jo tinc un oncle da la parte de meua mare que es diu NOM i dos oncles i una tieta da la parte de meo pare. L'oncle més petit es diu NOM i el més grand NOM, a més la tieta es diu NOM.

Doncs jo tinc un cusi i una cusina de la parte de meo oncle NOM que es diuen NOM i NOM. Jo tinc dos cusins de la parte de meo oncle NOM que es diuen NOM i NOM i una cusina da la parte de meua tieta NOM que es diu NOM.

Meo oncle NOM no tien fill.

Meua cusina NOM té un fill que es diu NOM, meo cusin NOM té un fill que es diu NOM i meo cusin NOM té un fill que es diu NOM i una filla que es diu NOM.

Jo tinc una avia que es diu NOM; ella té 86 (vuitanta-sis) anys.

Redacció 3 – Carta de resposta (10/07/2015)

Hola Javi! Que hi ha?

Donc... vols saber qui són les persones que trobo a faltar ara que visc aquí...

Et dic: són els meus oncles! Es diuen NOM i NOM i viven a Rivoltella, al Lago di Garda, una petita fracció de Desenzano del Garda. NOM és el germà de el meu pare, el més petit del quatre germanes de el meu pare.

Ara ells tenen 56 i 51 anys. Són una parella als 20 anys però són casats sols als 8 anys; no tene fills.

NOM és infermera i NOM és rapresentant de materials de plàstic. Sembla una persona molt seriosa al treball però no és la veritat, és aparença! Quan elimina la corbada és molt jovent: va en moto, en bicicleta i l'any passat amb NOM van anar al Nepal a peu per un mes. Es molt agradable i s'agrada molt broma.

Amb mi i els meus germans és sempre molt disponible i presente.

El seu somiar sempre ha estat viatjar per el món però ell diu també que és feliç per tot arreu si és amb NOM... Que romantic, no??!!

Bé, ara ja ho saps. Espero que estiguis bé! Per ara.... una abraçada!

Redacció 4 – Vida d'un animal (17/07/2015)

Jo sóc un animal de terra, però tinc una granda familia: nosaltres som moltes especies. Alguns germanes con americanes, altre son europeus i altre son africà o australià. Hi has les meves cusines que son d'aigua salat o dolç. Els meus avis son de les Illes Galapagos. Sóc nascut d'un ou depositat en un forat a la terra. Amb me jo teneva ja la meva casa. Tinc quatre cames i una petita cua. Sóc de color vert o marró. Jo dino molts vegetals i fruits però la meva cusina d'aigua dina també la carn i peix. Jo puc tener de un a més de cent anys. Quan tinc els cabells de punta em retiro tots dins la meva casa que és resistent i durador. Tots la gent pensa que jo sóc tranquil·la i lenta però jo sóc com el cul del jaumet: a la tarda em llevo i sorto de la meva casa per esmorzar. Jo vaig tots al dia a peu per cerca el meu dinar i el meu sopar. M'agrada molt menjar les prunes i les albercocs. Quan és el tardon vaig a dormir per tot l'hivern i a la fin del la primavera m'en llevo. És per aquesta rason que l'aficion que més m'agrada a l'estiu és manjar! Jo no tinc les dents però tinc un pic agut com aquell de les ocells. Tinc molt memoria i en efecte ens pelliculas jo sóc sempre l'animal més savi. Sóc un animal protecto perquè sóc en perill d'extinció.

Quin animal sóc? La tortuga!

Redacció 5 – Una vegada, quan era petita... (24/07/2015)

Vaig tenir 6 anys i vaig anar a l'escola maternal. Em va agradar molt anar a l'escola maternal: jugar, dibuixar, menjar a la taula del escola i no a casa...

I aquell va ser l'ultim anys i jo va ser la més gran entre els meus amics.

Doncs vaig persuadir tres amics i la meva germana NOM a seguir-me en una aventura! Vaig volir provar a fugir da l'escola com els bandits!

Doncs un dia, a l'hora de dinar, vam tenir èxit d'obrir, sense fer nos observar des professors. I, quan fora, la ciutat no va semblar la mateixa! Va estar com si nosaltres vam descobrir una illa desconeguda!

Vam anar immediatament a la botiga de l'avi de meu amic que sempre ens va donar caramels... però aquell dia no: quan ens va veura, va començar a ens renyar.

Al final, ell va trucar nostres pares que ens van reportar a l'escola...

Els profesores van ser molts preocupates! I aquell dia... nosaltre no vam tenir ni els caramels ni els dinar...

I jo vaig estar en càstig per un mes... Però... que aventura!!!

9.3.2. Redaccions de MIB

Redacció 1 – Presentació (5/07/2015)

Jo soc la NOM. Soc d'Italia. Visc a Brenzone al carrer NOM seixantacinc. El codi postal es trentacinc zero diu.

Brenzone es al llac de Garda. Jo tinc vint-i-cinc anys.

Tins un german. Ell es el NOM.

Tinc un mobil amb el numero NÚMERO.

Parlo italià, angles, una mica de català i japones.

Ara vis a Pavia par estudiar. Estudio ciencias forenses.

Faig cambra in estau en un bar.

En temp lliure m'agrada llegir, jugar a futbol, cuinar, mirar cinime. Sto scrivint a novel·le fantastica.

Non me agrada ascoltar misica i la jardineria.

M'agrada andre l'estadi per veure els partits de futbol. El meu equip es Hellas Verona.

Redacció 2 – La meva família (7/07/2015)

Jo soc la NOM. Tinc part, mart i un german. Me part es el NOM, ell té cinquantacinc anys. Me mart es la NOM, ella té cinquantatres anys. El me german es diu NOM, ell té vint anys.

Tens un avia, la mart de me mart, es diu NOM.

Tens quatre tiets, dos tiet i dues tieta.

Le germanas de me mart es diuen NOM i NOM. El german de part de part de me part, ell era el NOM. Me tieta NOM esta casada amb NOM i ells tien dos fills. Ells son el NOM i el NOM. NOM té vint-i-nou anys i NOM te trenta cinc anys.

Redacció 3 – Carta de resposta (10/07/2015)

Hola Javi, com esteu?

A l'ultim correu em dius que vols saber qui enyores tambe. La persona que enyoro mes quan soc a Pavia es el meu german. Es diu NOM. Es alt, sobre u metr i vuitantacinc. Es moreno, prim, i jo crec es maco. Te vint anys. Es mes petit de me. Parla italia, angles i alemany.

Fa el cambrer en un restaurant a Garda. Garda es un pais prop de Brenzone. NOM viu amb els nostres pares. Ell agrada escoltar musica, veure futbol, mirar i jugar basquetbol (ell es brau), mirar pel·licules i jugar a videojoc.

Ja ens veurem.

Redacció 4 – Vida d'un animal (17/07/2015)

El diable de Tasmania

El diable de Tasmania es un mamifer. Es carnivor. Te un marsupi poc profund.

Te les potes curtes. L'area de distribució ha estat reduïda per culpa de huma i de una malatia des l'Austràlia fins a sol la Tasmania. El pel es negre amb una macula blanca.

Es un animal nocturn. Es de natura solter, sol les femeni sembla te relacions entre elles.

El diable de Tasmania es carnivor, pero manja tambe fruita i baies.

La gestació es breu, dura sol vint-i-u dias. Son parit fins trenta cadells.

El diable de Tasmania es un animal en peric d'extinció per culpa de un cancer transmissible que es diu "Devil facial tumour disease DFTD". Per aquest tumor no hi ha ancora cura.

Redacció 5 – Biografia d'algú (24/07/2015)

El me avi va naxier a Albaré al 25 desembre 1929. Va ser el secundo de cinc germans. Va ser el Natale Devoti.

La seva mare va morir quan ell tenia sis anys. Va ser en un camp de concentració amb el seu petit german. Però va aconseguir escapar.

Als vint anys es va casar amb la meva avia.

Van tenir tres fills en els set anys següents al casament.

Va treballar com a paleta.

Nel 1964 va tenir un accident. El seu cos va ser cremat al 60 %. Despres de l'accident que vag ser malat de Parkinson.

Va morir de cancer de pulmó el 19 de juny de 2008.

Va ser una persona fantàstica, sempre alegre i somrient malgrat totes les dificultats que la vida li les va riservar.

9.4. Textos de preparació per a les exposicions orals

Les aprenents van escollir un tema d'interès per a exposar oralment davant la classe amb suport audiovisual. Aquí reproduïm literalment el text que cadascuna es va preparar per a la presentació.

9.4.1. Text de FRC (27/07/2015)

Commercius just i solidari

Una petita redacció per parlar de commerciis just i solidari.

Que és?

Neix en '60 en Holanda.

És un commerciis basat en els principis de respecte de treball, de la dignitat de l'home i el process productiu s'ha de basar en el respecte de l'ambient.

Els projectes son desenvolupads en paisos que ens diuen "en vies de desenvolupament".

Son portats a terme per persones en el lloc i per cooperatives en paiso exportador que treballan costat a costat.

La relatiò és directa amb els fabricants sense l'ajudar de intermediaris, amb un pagament directament a el productor un preu just, també en relació a les seves necessitates de manera que promoure altres prejectes de desenvolupament.

Tots els productes tenen un “preu transparent”: el cost final del producte és dividit en percentatge del qual una justa part es va al productor.

En Italia els productes son venen per botigues i comerços però en els ultims anys els productes alimentaris son també en els supermercats.

A Desenzano del Garda la nostra botiguia tè ara 18 anys i es diu “Il Cerchio”: entre els membres fundadors hi ha també els meus pares i sempre la meva activitat és de dedicar un dissabte a mes com butiguer voluntari.

La nostra no, però altres butigues, a més de cobrir les espese de lloguer i els despeses, podeuen de pagar un treballador... pero majoritariament vida de voluntariat.

Els productes alimentaris “complex” (per exemple els galetes) son produeixen per les industries italianes per el respecte de les normes igenices però amb les materies primeres de comercius just i solidari.

Aqueste industries sovint son ocupat en integració de les persones que viuen un desitges socials.

9.4.2. Text de MIB (27/07/2015)

Hellas Verona som nosaltres

Vaig triar aquest titol perque aquesta presentacio es tant a Hellas en el seu afecionat.

En octubre 1903 un grup d'estudiants de liceo classico Maffei amb el seu professor de grec van fundar l'associació de futbol Hellas, en honor de la Grecia.

En 1995, despres de la fallida de l'empresa es va veure obligad a canviar el nom en Hellas Verona F.C.

En general, els aficionats encora es refereixen a l'equip amb l'unic nom Hellas o tambe Verona Hellas.

El Hellas es l'unic equip no capital de provincia que ha guanyat el scudetto.

Els colors son groc i blau. Els simbols son l'escala i els mastins de la familia Scaligera.

Per els aficionat i colors, la camisa i els simbols tenen un valor molt mes gran que l'empresa i els jugadors individuals.

Hi ha poc excepció. Elkjer es un excepció.

Elkjaer vag ser un jugador del Hellas dals 1984 fins el 1988. Vag decidir de no jugar en altres equips italians per respecte dels aficionats de Hellas.

Nel 1984 durant Verona-Juventus Elkjaer va anotar un gol es va quedar en la memoria de tots els aficionats de l'Hellas, batent al porter sense una sabata, perduda en l'acció.

Nel 1971 van neixer le “brigata gialloblu”. Tenen maestries del tifo italian seguint el model angles dels aficionat del Chealse. Les brigate van dividir nel 1991. Després de tenir problemes amb la policia.

La dissolució de les brigate no va disminuir la passió i l'entusiasme dels aficionats.

Un exemple va ser Verona-Spezia nel 2007. In aquesta partida l'Hellas va relegar en serie C. En aquesta ocasió, durant tots le celebracions dels aficionats i jugadors de Spezia, la corba de Hellas queda per complet a cantar cors de suport i pertinença.

Avui la curva es divideix en dos grans grups d'aficionats: la “curva sud”, que encara utilitza les cançons típiques de les brigades i l'”inferno gialloblu” grup compost principalment dels joves.

A la tribuna superior a l'oest es el grup "1° febbraio" representant les antigues brigade.
Ironia, diversió, originalitat aquest es l'esperit de la curva. Un exemple de la ironia de la curva:
Els napolitans han definit Giulietta una puta. La curva ha respost "Napoletans nens de Giulietta".
La mentalitat de la curva segueix l'esperit anglés.
Sempre está cantat, mai estiguis assegut, no la critica o insults al seu equip en qualsevol ocasió.
Els colors son importants no els jugadors o l'empresa.

9.5. Entrevistes

Per a la transcripció de les entrevistes s'ha utilitzat el sistema de transcripció CHAT del *Childes Project*, seguint els criteris del Gabinet d'assessorament lingüístic per a la immigració (GALI) de la Universitat de Girona.

Es van realitzar dues entrevistes per parlar: la primera, compartida entre les dues aprenents, al final de la primera quinzena de curs (17/07/2015); la segona, individual, durant l'última setmana (30/07/2015).

9.5.1. Entrevista 1 (presentació i descripció) – FRC / MIB

```
@Begin
@Participants: MIS observer, FRC target_adult 1, MIB target_adult 2
@data de naixement: 21-01-1984 (FRC), 9-03-1990 (MIB)
@país de procedència: Itàlia
@llengua materna: italià
@escola: Universitat de Pavia
```

*MIS: ja podem començar. per exemple, NOM, va, comença.

FRC: e: hola, què hi ha? e: <jo> [=io] [] sóc NOM. e: <jo> [=io] [*] sóc NOM. <jo> [=io] [*]+/.

FRC: tenc <trenti>[//] trenta-un <anys> [ani] [], i <visc> [vic] [*] a Desenzano de Garda, que: és un poble sur@fra le@fra lac@fra de Gard, su@ita el lago@ita de Garda, a la regió de Lombardia.

FRC: <jo> [=io] [] parlo: italià, que: és: la meva llengua <mater>[//], mare, pero parlo també: una mica d'anglès, francès i una miqueta de català, e: m: #.

*MIS: si vols, pots parlar de feina, pots parlar o dels estudis, o de la feina.

*FRC: sóc a: metgessa.

*MIS: Molt bé.

FRC: i <trebaj>[//] treballa a l'hospital de Pavia, el San Mateo, e: com a doctora de xxx, pero: i: <te, tengo>[//] <<jo> [=io] [] tinc >[//] <jo> [=io] [*] tinc le estada de llibre +.

*MIS: lliure.

*FRA: lliure. e: +/.

*MIS: i què t'agrada fer?

FRA: m'agrada anar en bicicleta, e: m'agrada també m: <llegir> [=l@gire] [] i amb les <a:>[//] amigos@cas +/.

*MIS: amics.

FRC: amics, e: mirar <les> [=le] [] <pel·lícules> [=pilicul@s] [*] al cinema o: +...

*MIS: va, ja està bé, ja està bé. moltes coses, ja t'agraden moltes coses.

*MIS: NOM ,,fas una mica de presentació.

MIB: hola, hola NOM. <jo> [=io] [] sóc la: NOM. e: <jo> [=io] [*] també e: visc a prop el <llac> [=lac] [*] de Garda, <jo> [=io] [*] visc a Brenzone, <a> [/] a petit paese@ita.

*MIS: poble.

MIB: <poble> [/] poble, m:. tinc <vint-i-cinc> [=vent-i-cinc] [] anys i visc amb ma mare, <el meu> [=ma] [*] pare, el meu germà Daniel i la gata. <jo> [=io] [*] sóc italiana i parlo italian@eng, inglese@ita <i> [=e] una miqueta de catalan@eng i japonès:. estudio ciències forenses a la universitat de Pavia. m'agrada <llegir> [=lei@] [*], escriure, cuinar, e: i: mirar el futbol i la diumenge anar a l'estadio@ita.

*MIS: a l'estadi... del Verona, vas dir, Verona.

MIB: el <meu> [=me] [] team@eng és e: +/.

*MIS: el meu equip.

MIB: el meu equip és l'Hellas Verona i <té> [=tié] [] <es> [=els] [*] colors blu@eng.

*MIS: blau.

*MIB: blau. i amarillo@cas.

*MIS: groc.

*MIB: groc. blau i groc. no m'agrada la jardineria ni anar en bicicleta.

@comment: entrevistada i entrevistadora riuen.

*MIS: t'agrada més anar a peu,, no?

MIB: <jo> [=io] [] <prefereixo> [=prefere] [*] +/.

*MIS: prefereixo.

*MIB: prefereixo anar a peu.

*MIS: molt bé. anem a: tanquem i escoltem a veure com ha quedat. de prova, eh.

@comment: S'atura la gravació per comprovar que l'aparell funciona correctament.

*MIS: ja podem començar. descripció.

MIB: <aquell> [=@kEl] [] és un noi, és a: un home, hm: té a: <quaranta-cinc> [=k@rant@-sink] [*] anys, està content, <té> [/] té el cabell <moreno> [=morEni] [*] i també els ,,ocs i:

*MIS: ulleres. porta ulleres. molt bé. és el pare d'aquest nen. com és aquest nen?

MIB: <aquell> [=@kEl] [] nen és: content també.

*MIS: hm.

MIB: té <el> [=il] [] cabell ros:.

*MIS: molt bé. té els cabells rossos.

*MIB: té els cabells rossos i: +/.

*MIS: i què està fent ara? què està fent?

*MIB: està mirant.

*MIS: mirant.

MIB: mirant e: el <partit> [=partit] [].

*MIS: cap aquí. molt bé. el partit. i què està fent?

*MIS: menjant.

*MIB: menjant.

*MIS: molt bé. què és, hivern o estiu?

*MIB: és hivern, perquè +/.

*MIS: perquè van molt abrigats, van tapats. molt bé.

*MIS: ara a:, NOM, descriu-nos aquesta noia.

*FRC: aquesta és una noia que té quinze, setze anys:, <és> [//] i: està contenta, està amb e: tres amics.

*MIS: com?

*FRC: amics.

*MIS: amb els seus amics, per exemple, molt bé.

*FRC: m: té ulleres, ulleres: i: m: #.

*MIS: porta ulleres, i com té els cabells?

*FRC: i té els cabells de llargs +/.

*MIS: llargs.

*FRC: llargs.

*MIS: llargs, i més o menys, de quin color?

*FRC: morena.

*MIS: morena +/.

*FRC: i una nena maca +/.

*MIS: una nena maca, molt bé.

*FRC: una nena maca, i té friu i:

*MIS: riu, com els altres, tots estan... ah, té fred, vols dir, té fred perquè també va molt abrigada. què estan fent?

*FRC: e: tots són mirant el partit de bàsquet:

*MIS: per exemple.

*FRC: per exemple.

*MIS: i què estan fent tots? Estan +/.

*FRC: estan fent +/.

*MIS: estan rient, estan rient tots. estan mirant, i estan rient.

*FRC: rient.

*MIS: molt bé, ara us ensenyo una imatge d'una ciutat. NOM, començarem per tu. ah, què són això, NOM?

*FRC: són: gats.

*MIS: quants?

*FRC: dos: dos gats.

*MIS: dos. Ara, NOM, quants n'hi han aquí, de gats?

*MIB: són tres gats.

*MIS: tres gats. aquests dos són germans.

@comment: entrevistades i entrevistadores riuen.

*MIS: i aquesta és una gata, que és la cosina +/.

*MIB: és la maca.

*MIS: es la maca, és la reina de la casa. sí. de quin color, NOM, de quin color és la gata?

*FRC: és: un petit blanca +/.

*MIS: una mica blanca.

*FRC: una mica blanca i una mica negra.

*MIS: i una mica...

*FRC: i una mica marró.

*MIS: una mica grisa. i els altres, els germans, com són?

MIB: són petit <vermells> [=vermEl@] [] +/.

*MIS: una mica vermells.

*MIB: una mica vermells i una mica e: blancs.

*MIS: blancs, eh. molt bé. què estan fent?

MIB: estan gardant@ita el <jardí> [=Z@rdinz] [].

*MIS: molt bé. estan mirant el jardí. estan encantats. NOM, què és això? ara explica'm què hi ha, què és... tot el que puguis d'aquesta ciutat.

FRC: és una gran ciutat, e: i nosaltres podem mirar el riu i un pont:, i: les edifici a <costat> [=kotat] [] del riu...

*MIS: molt bé. hi ha, hi ha edificis al costat del riu.

*FRC: hi ha edificis al costat del riu que són de diferents colors, <que són> [//] ils@fra són: verd, blau, <il y a>@fra +/.

*MIS: hi ha. NOM, en francès no, eh, en català. què més hi ha?

*FRC: hi ha una es-0glésia +/.

*MIS: una església.

*FRC: egressia...

*MIS: què és això? sap què són?

FRC: <arbres> [=albr@s] [].

*MIS: arbres. en quina estació som?

*FRC: ,,u hivern #.

*MIS: o hivern,, o. te'n recordes, NOM, més o menys quina estació podem ser?

*MIB: m:.

*MIS: la busca +/.

*FRC: la busca. i per buscar-la fica <la> [//] el cap dintre el pot de vidre.

*FRC: el nen ,,e: #.

*MIS: crida +/.

*FRC: crida a la finestra per chamar@ita a la granota i <el gos> [//] el gos e: caure de la finestra e: amb el pot de vidre amb <la> [//] el cap dintre el pot de vidre i el pot de vidre <se> [//] se trenca i el gos és molt trist però el nen no és feliç perquè el pot de vidre <se> [//] se <trenca> [//] trencat.

*FRC: tots els deus@fra comença a cridar el nom de la granota per buscar-la i: la busquen dintre la terra, el nen la busca dintre un forat de la terra, pero del forat e: sorta <una talp> [//] un talp, mentre el gos busca la granota e: pensa que la granota <pot etre> [//] pot ser una alveare@ita i:

*FRC: i busca <de tirar> [//] de tirar de far treure l'alveare@ita, de far caure l'alveare@ita.

*MIS: l'alveare@ita,, què és una alveare@ita?

*FRC: el rusc. i fer caure el rusc. i van a sortir les abelles, mentre el nen va a buscar la granota dintre el forat de l'albre. però dintre el forat de l'arbre hi ha un mussol i el nen ha d'anar-se */.

*MIS: se'n va +/.

*FRC: se'n va i: #.

*MIS: digues com està. només digues què veus, què veus aquí?

*FRC: veu que el nen està <so> [//] so una roca, mentre el gos està baix a la roca, e: i el nen a: està buscant la granota, però el nen ha utilitzat le: */.

*FRC: no va veure que: m: al costat de la roca hi ha un cérvol i qui ha utilitzat le banyes del cérvol com a rami@ita.

*MIS: com a branca +/.

*FRC: i el cérvol decideix de portar el nen <sur la cap> [//] sur el cap fins un precipici, i el gos m: el segueix.

*MIS: el segueix +/.

*FRC: el segueix. i el cérvol fa caure el nen, el gos dintre una riera.

*FRC: e: i quan tots els deus@fra són dintre la riera entenen@fra +/.

*MIS: senten +/.

*FRC: senten la veu de la granota.

*FRC: el nen i el gos de-uen de estar en silenci perquè <ha l'impression> [//] no, té l'impression d'entendre@fra la granota de la +/.

*MIS: a darrere +/.

*FRC: a darrere un tronc d'arbre i quan tots els deus@fra +/.

*MIS: tots dos +/.

*FRC: tots dos miren darrere el tronc troben la granota amb la seva dona i: <els petits granotes> [//] les petites granotes.

*MIS: molt bé.

*FRC: i el nen amb el gos vare tornar a casa amb una petita granota que va decidir <de viure> [/] de viure amb el nen i el gos.

@End

9.5.3. Entrevista 2 (conte “Granota, on ets?”) - MIB

@Begin

@Participants: MIS observer, MIB target_adult 1

@data de naixement: 9-03-1990

@país de procedència: Itàlia

@llengua materna: italià

@escola: Universitat de Pavia

*MIS: i això ja va, i això també. o sigui, tu mateixa, ja pots parlar.

*MIB: e: és nit: i un nens està a la seva habitacion amb una granota, un pot: de vidre i el seu gos:.

MIB: e: <quan> [=kand] [] el nen se va a dormir e: la granota surt a fora <de la> [/] <de la pot de vidre> [/] de la pot de vidre.

*MIB: al matí el nens <se> [/] se lleva i non <vide> [/] vide la granota. e: comença a:,, cercar-la.

*MIS: m. buscar-la.

*MIB: buscar-la. e: en tota l’habitacion con la aiut del gos: però no la trob-0a.

*MIB: però <la> [/] la continua a cercar, la,, chiama@ita,, chiama@ita.

*MIS: crida.

*MIB: crida. però <non està> [/] <non està> [//] no està en nessun@ita lloc, la granota.

*MIB: el gos, e: #,, sal-0ta.

*MIS: salta.

MIB: salta de la <seva> [=se] [] habitacion i cae en el jardin. el nens és arrabiat, ma@ita anca trist i <preocupat> [pr@ocupa] [*] per la granota. infat@ita, quindi@ita, continua a cercar-la +/.

*MIS: per tant+/.

MIB: per tant, continua a cercar-la. a gridar@ita el nom de granota granota +” per capir@ita on està. el rumor, el gridar@ita del nens fa arrabiar@ita <le> [/] le <abelles> [=abEles] [] i su un abr-0e està un rusc i el nen va vicin@ita al rusc a cercar la granota. està vicin@ita a l’arbre <una> una a: +/.

*MIS: forat.

*MIB: forat: un forat: <crida ancora@ita el nom> [//] crida ancora@ita granota d’on és+”, però nel@ita forat: ven fora <una talp> [/] una talp que: [/] que: fa mal al nen.

*MIS: hm.

MIB: el gos fa cadir el rusc de l’abella, i <el:> [//] mentre el bambin@ita està su@ita un <arbre> [=albr@] [] a cercar la granota.

MIB: ma@ita la granota no està in nessun@ita <lloc> [=lOk][],, on d'és,, on d'és la granota+", non està in nessun@ita lloc> [=lOk][*].

MIB: e: cercant en el bosc, troba un: dos banyes <de> [/] de cérvol i: decid-0eix de salir@ita sobre el xxx <dove@ita> [//] donde@cas està le <banyes> [=b@nEs][] per veure més lontan@ita, pero ell continua a gridar@ita però non troba la granota.

*MIB: e <una> [/] una mussol veue el nens amb el seu alber@ita, ma@ita sol està,, no +/.

MIB: el nen caure sobre le <banyes> [=bEns@][], e le <banyes> [=bEns@][*] non e: +/.

*MIS: ,,bensa, les banyes +/.

*MIB: sobre les banyes, que estan al cervol. quindi@ita el nen cau sobre el cervol que comença a <córrer> [=kor@]. el gos corre amb el cervol, pero el cervol amb el nens. corren a prop <en una> [//] a un precipici. el cervol se... ferma@ita +/.

*MIS: s'atura.

*MIB: s'atura. però el nens i el gos cauen del precipici. cauen in un: riu, <que> [/] que, quindi@ita, no se fan molt mal. el gos que té paura@ita de l'aqua@ita se ha xxx su le nen, que, però, el nen sent qualcosa@ita i dise al gos de fer silenci.

*MIB: quindi@ita, va a cercar l'origen del rumor que va de sentir i <troba un altre> [//] troba la seva granota, però no està sola. està amb <el:> [//] la seva, una altra ranochia@ita i certa petita granota.

*MIB: quindi@ita, eh: el nen e:,, prende@italià */.

*MIS: agafa +/.+

*MIB: agafa una de le petite granota i retorna a casa saludant le altres granotes.

@End